Hindu Avrupaî Hititlerin varisleri kimlerdir?
(Bugün 6 ıncı sayıfamızda son derece mühim bir makale)

VAKIT

Imtihanlarda kazanan polislerin terfileri tasdik edildi, cümhuriyet bayramında ilân olunacaktır

16 ıncı Yıl * Sayı : 5548 | Tahrir Telefonu: 24379 | Çarşamba 21 HAZİRAN - (6 ıncı ay) - 1933 | İdare Telefonu: 24370 | Sayısı 5 Kuruş

LONDRA KONFERANSINDA

Altının müşterek ölçü olarak kabulü teklifi

Altın mikyasına dönülecek mi?

Londra iktısat konferansında bugünlerde en ziyade hararetle müzakere edilen bir mevzu para meselesi, paraların istikrarını temin etmek meselesidir. Umumî müzakereler arasında aşağı, yukarı hemen her memleketin mürahhası beynelmilel mübadele vasıtası olan paranın kıymetçe istikrarsızlığından şikâyet etti. Bilâkis istikrarın faydalarını tasdik eyledi. Lâkin altın esasından ayrılmış olan (Dolar) ile (Sterlin) in filen istikrarı mevzuu bahsolunca alâkadarlar arasında bir türlü anlaşmak kabil olmuyor.

Paranın istikrarı meselesi de iki şekilde olabilir:

1 — Tamamiyle altın esasına dönmek..

Bu şekle ihtimal vermek çok zordur. Zira bugünkü beynelmilel şerait buna müsait değildir. Herkes bilir ki altının esasında bir kıymeti vardır. Onun için vaktiyle mübadeleye vasıta yapılmıştır. Bununla beraber mübadele vasıtası olan altın umumî harpten sonra kenara atılanmıştır. Bundan dolayı bir çok memleketler bu kıymet ölçüsünü terketmeğe mecbur olmuştur. Altını bırakarak başka kıymet ölçüsü aramışlardır. Nihayet mahdut karşılıklı kâğıt parada karar kılmışlardır.

1912 senesinde (Egypt) isminde bir gemi batmıştı. Bu geminin içinde o zaman (850.000) İngiliz liralık altın vardı. Son zamanlarda bu geminin enkazı deniz içerisinden çıkarılıyor. Yakında altın hazinelerinin de meydana çıkacağı söyleniyor. Şayanı dikkat değil midir ki 1912 senesinde batan bu altın hazinelerinin kıymeti şimdi kendi kendine (% 15) derecesinde yükselmiştir!.

Bir kere yer yüzünde altının bu suretle kıymeti artmış, muhtelif milletler için onu kullanmak zorunda olmakla beraber altın esasına dönmek için icap eden (emniyet ve itimat) ta kalmamıştır. Bazı memleketlerde altın mevcudu Umumî harpten evvelkine nisbetle artmış olmasına karşı diğer bazı memleketlerden çekilmiş, tamamile gözden kaybolmuştur. Bütün

Mehmet Asım

Devamı İkinci Sayıfada

İgnace Loyola
Cüzvitliği kuran bu adam
Kimdir?
Nasıl yetişmiş ve neler yapmıştır?
Fevkalâde meraklı, Tarihî Tefrika yakında (Vakıt) sütunlarında

BUHRAN UZARSA

Fransa müstemlekelerile en çok mukavemet edebilecek vaziyettedir. Fakat beynelmilel refaha dönmek istiyor!

ASGARÎ KARŞILIK..

Gümüşü tekrar para olarak kabul için beynelmilel bir anlaşma yapılmasını Amerika hükûmeti ileri sürüyor...

Londra konferansındaki Fransız heyeti iki müzakere arasında...

Altın paraya karşı dünya

Londra, 20 (A.A.) — İkinci para tâli komisyonuna Amerika heyetinin verdiği karar projesinde, altunun beynelmilel mübadelelerde müşterek ölçü olarak kabul edilmesi teklif edilmektedir.

Altın yalnız muhtelif memleketlerin para karşılığı olarak ve beynelmilel tediye farkları için kullanılacaktır.

Altın ölçüsünü kabul edecek olan memleketlerin paralarına karşılık olarak, şimdiki vasatî karşılıktan aşağı miktarda asgarî kanunî bir altın karşılık tesbit edilecektir.

Teklif, merkez bankalarının der hal toplanarak yüzde 25 maden miktarında asgari karşılık kabulünü tetkik etmelerini, keyfi maden gümüş satışını tahdit ve gümüş tekrar para olarak kabul için beynelmilel bir anlaşma yapılmasını ileri sürmektedir.

Merkez bankalarına, karşılıkların yüzde 20 miktarının ihtiyarî olarak ister altın ister gümüş olması tavsiye edilecektir.

Buhran uzarsa Fransa..

Paris, 20 (A.A.) — Londra konferansı iktısadî komisyonunun toplantısında M. Sarrant Fransız muhtırasını veriken, Fransanın Londra da bir anlaşma ve teşriki mesai zihniyeti ile geldiğni, ticarî bir benlik siyaseti takip ederek yalnız başına kalmak niyetinde olmdaığını bildirmiştir.

Buhran uzadığı takdirde, Fransa, müstemleke imparatorluğu sayesinde en ziyade mukavemet edebilecek vaziyettedir. Fakat Fransa yokluğu buhranın başlıca sbebi olan istihsalâtın tanzimi suretile beynelmilel refaha dönmek arzusundadır.

Hatip, himaye fikrinin tehlike fikrini hatırlattığını, bu tehlikenin de dünya istihsalâtının bozukluğu olduğunu söylemiştir. Binaenaleyh bütün gayretler bu cihete sarfedilmelidir.

Brezilya ve İtalya murahhasları nın arzularına uyarak, M. Sarrant, ticaret siyasetinden evvel piyasaların tanzim meselesinin münakaşasına dair verilen tadilât teklifini geri almıya razı olduğunu bu suretle Fransız muhtırasınm da heyeti murahhasalar tarafından tetkikine fırsat vermiş olunacağını bildirmiştir.

Bulgaristanla Aramızda

Müzakereye hazırlıklar, Sumerbank - Afyon

Inhisarın teşkilâtı ve faaliyeti: Tacirler beyanname vermeğe başladılar

Memleketimizle Bulgaristan arasında yapılacak iktısadî müzakereye iştirak etmek üzere şehrimize gelen İktısat vekâleti ticaret umum müdürü Naki ve Cemal Ziya Beyler dün İstanbul Ticaret müdüriyetine gelerek iktısadî meseleler hakkında tetkikata başlamışlardır.

Dün Naki Bey ile görüşen bir muharrimize mumaileyh muhtelif meseleler hakkında şu izahatı vermiştir:

"— Bulgaristanla yapılacak müzakere için İstanbulda bazı hazırlıklarda bulunacağız. Bunun için bir çok malûmat toplamakla meşguluz.

Müzakere için ancak gelecek hafta içinde Sofyaya hareket edebileceğiz.

İstanbulda bulunduğumuz müddet içinde de evvelâ Sanayi Kredi Bankasının Sümer Banka tahvil işi üzerinde çalışacağız. Bankanın umumî müdürü olan Nurullah Esat Bey de Ankaradan cumartesi günü İstanbula gelecektir. Birlikte çalışarak bu işi en kısa zaman zarfında halledeceğiz.

(Sonu 10 uncu Sayıfada)

Naki B. Cemal-Ziya B.

Sumerbank müdürü Nurullah Esat B.

Salâhattin Molla Bey bize cevap veriyor

VAKIT Evkafın hukukunu sıyanet ve islâhı noktasında dikkati celbetmek vazifesini yapmıştır

Kevakibî zade Salâhattin Molla Bey Ayazpaşa vakfı mütevelliğinden azli dolayısile yazdığımız yazılar silsilesine dün bir mektup ile cevap vermiştir. Bu cevabı aşağıya yazıyoruz.

Molla Bey diyorki:

Muhterem efendim,

Gazetenizin 14 haziran 933 tarih ve 5541 numaralı nushasınızın birinci sahifesinde "bir mütevelli tipi,, serlevhasile ve numara tahtında tefrika misüllü başlıyarak beş gündür devam eden ve belki de daha devam edecek olan ve münderecatı hilâfı hakikat bulunan neşriyatınızın haysiyet ve namusumu da ihlâl etmesi hasebile gazeteniz aleyhine ikamei dava edilmekle beraber sırf garaze müstenit ve emel sevdasmda olanların teşvik ve tahrikile yazıldığmda şüphe olmıyan yazılarmızm aksi ve hakikatı hakkındaki bilumum vesaiki resmiye mahkemei ajdesine ibraz edileceği ve şu suretle ikinci bir defa olarak kuyudat ve vesaiki

Devamı Onuncu Sayıfada

Suikastçılar ?

Bir Katil

Venizelosun öldürüleceğini evelden söyledi! bu herif iki Türk öldürmüştü

ATİNA, 19 (Hususî) — M. Venizelosa karşı yapılan suikast faillerine bu iş için para vermek töhmetiyle avukat Bosini tevkif, sonra kefalete rapten tahliye edilmiştir.

Avukat Bosini mevkuf emniyeti umumiye müdürü Polihronopulos lehinde şahadette bulunmak için müstantik huzurunda bulunduğu sırada tevkif olunmuştur.

Avukatın tevkifi çok garip bir şekilde vuku bulmuştur. M. Venizelosa suikast yapıldığı gecede Tırhala şehrinde bazı arkadaşlarile meyhanede şarap içen Petropulos namında bir sabıkalı, o, gece

Sabıkalı ve katil Petropolos

sabık başvekilin öldürüleceğini bağıra bağıra söylemiş, ertesi sabah M. Venizelosa suikast yapıldı-

(Devamı 4 üncü sayıfada)

— Baba, yarım saattir bekliyorum, hâlâ doğru dürüz bir hava çıkaramadın.

— Ya ben on beş senedir bekliyorum, ya oğlum.

Altın mikyasına dönülecek mi?

Başmakaleden Devam

bu ahvalin neticesi olarak bugün umumî bir kararla her memleketi harpten evvel olduğu gibi altın mikyasına çevirmek imkânsız bir şeydir.

2 — Mahdut bir zaman için ve mahdut bir şekilde altın mikyasına dönmek, daha doğrusu mahdut karşılıklı kâğıt paranın istikrarını temin etmek.. İşte bugünkü vaziyette hatıra gelebilecek en makul ihtimal budur.

Bununla beraber bu ihtimalin tahakkuk edebilmesi bile zor olduğu görülmektedir. Zira Amerikada büyük bir halk tabakası vardır ki enflâsyon yoliyle doların kıymetini daha ziyade düşürerek mevaddı iptidaiye fiatlarını bilâkis yükseltmek maksadını takip etmektedir. Amerika Cümhur reisi M. Ruzvelt bu cereyanın hiç olmazsa hızını kesmek için bu defa Amerika parasını altın esasından ayırmış, mahdut bir nispette doların kıymetini düşürmüştür. Londrada cereyan eden müzakerelere ait haberler de gösteriyor ki paranın istikrarı meselesinde en büyük mukavemet Amerika mürahhaslarından gelmektedir.

Görülüyor ki para meselesindeki vaziyet henüz ümit verici bir safhaya gelmiş değildir.

Mehmet Asım

100 milyon

Servet sahibi kadının evlenmesi

Altı kere evlenen bir sinema artisti

Dünyanın en zengin kadını sayılan ve 10.000.000 sterlin (yani 100 milyon Türk lirası) serveti bulunan Mis Barbora Huton Prens Alepi Modvoni ile evlenmek üzereydi.

Fakat bir takım hâdiseler bu evlenmenin geçiktirilmesini icap etmiştir. Çünkü Prens Alex'inin kardeşi Prens Serge ile Prens Dairt karılarından boşanmak üzeredirler. Serge'in karısı Mary Mak Kormik'tir.

Davidin karısı da Mal Murraydır. Prens Alex'i ise yakın bir zaman evvel Louise Allen'den boşanmıştı.

Bu Medevoni ailesinin izdivaçları eşsiz sayılacak derecede tuhaftır.

Bu Prenslerin babası Çarın yaveri ceneral Zabarya idi. Bu zat oğlu Davidîn Mae Muray ile evlenmek üzere olduğunu duyar duymaz buna mâni olmak üzere büyük oğlu Serge'in tavassutunu istemiş Serge hemen Holivud'a gitmiş, fakat kardeşini vaz geçireceğine o da Pola Negri ile evlenmişti.

David'in aldığı ilk kadın Mac Murray'dı Halbuki Mac altı kere evlenmiş bulunuyordu.

Prens Serge, Pola Negri'den bir kaç sene evvel boşandı, Serge bu sefer Mary Mak Kormik'le evlendi.

Üç kardeşi, Pariste bulnuyorlardı. Üçüncü kardeşleri Alex'inin izdivacını tes'it edeceklerdi .

Fakat yeni talâklar hâdiseyi durdurdu.

SON HABERLER

Yeni teşkilât hazırlığı

Ziraî şartları birbirine benziyen vilâyetlerin toplanışı ve beraber çalışması

Ankara, 20 (A.A.) — Ziraî şartları birbirinin ayni veya benzeri olan muhtelif vilâyetleri bir mıntaka halinde toplamak, mütehassıs, memur pratisyenlerini ikmal ve laburatuvarlarla tecrübe tarla ve istasyonlar tamamlamak suretile muayyen bir program üzerinde çalışabilmek esasları hazırlanmaktadır. Bu teşkilâta evvelâ Ege mıntakasından başlanacaktır.

Bunun için de 11 vilâyetin ziraat müdürleri İzmirde toplanacak bu vadide konuşacaklardır.

Bu hususta vekâletçe kongreye iştirak etmiyecek olan teşkilâta da muayyen mevzular üzerinde tamimler yapılmış ve raporların kongreye gönderilmesi bildirilmiştir. Bu kongrede teşkilâtın nasıl çalışabileceği esasları hazırlanacak ve bir program çizilecektir. Eylülde toplanacak olan bu kongrede ziraat vekili Muhlis Bey de bulunacaktır. Bu kongrede umumî ziraat meselesi değil, Ege mıntakasında ne suretle çalışabileceği esasları görüşülecektir. Bu toplanışa vekâletin ve mıntakanın ziraat mütehassıs ve memurları değil, ziraat mütehassısı olup ta hariçte kendi başlarına çalışanlar da iştirak edeceklerdir.

Avusturya

Naziler bombalarla taarruza geçtiler

30 yaralı var, 20 kişi yakalandı

Viyana, 20 (A.A.) — Kremsden alınan resmi haberlere göre yardımcı zabıta teşkilâtına mensup 56 kişilik bir müfreze el bombaları ile yapılan taarruzla karşılaşmıştır. Bu müfrezeyi Avusturya ordusu kuvvetlerinden bir piyade bölüğü takip etmektedir.

Bu polis müfrezesine karşı üç el bomba atılmıştır. Otuz kişi yaralanmıştır. Yaralılardan on altısı hastahaneye kaldırılmıştır. Bunlardan üç tanesinin yaraları ağırdır.

Milliyetçi sosyalistlerden olan mütearrızlradan biri yakalanmıştır. Bu adam cürüm ortaklarını ele vermiştir. Bunun üzerine yirmi kişi tevkif edilmiştir.

Avusturyada Hitler partisini feshettiler

Viyana, 20 (A.A.) — Hitler partisinin feshi hakkında radyo ile neşredilen bir nutkunda Adliye nazırı M. Schusching şunları söylemiştir:

" Suikastleri yapanlar Naziler dir. Bunu biliyorduk. Bununla beraber daha bekliyorduk. Fakat Krams ve Salzbourg suiksatleri hükûmete daha ziyade tereddüte imkânını bırakmaktı.Partinin feshi Almanya aleyhine bir hareket değildir. Sık, sık bıçak bıçağa kavgadan bahsediliyor. Böyle bir lisan kullanılmasına müsaade etmiyoruz.

Zira, ateş ile oynıya oynıya nihayet kan dökülebilir. Mes'ul, sadece meşaleyi ateşile oynıyanın eline verendir. Avusturyada yangın olmamalıdır. Hitlercilik bir Alman dahilî siyaseti olarak kalmalıdır.,,

Yeni Ticaret odası

Kayseri, 20 (A.A.) — Mıntaka ticaret odası kongresi çalışmasını bitirmiştir. Kongre mühim kararlar almış, tarifelere ve ticaret odalarının devlet müessesatı arasında sayılmasına dair temennilerde bulunmuştur.

Doğru değil

Paramızın kıymeti indirilmiyecektir

Matende çıkan yazı münasebetile bir tebliğ

Ankara, 20 (A.A.) — Maliye vekâletinden tebliğ edilmiştir:

Matin gazetesinin 11 haziran 1933 tarihli nüshasında Türkiye Maliye vekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütçe müzakeresi münasebetiyle Türk lirasının tenzili kıymeti ihtimalini ifade ettiğine dair bir fıkra görülmüştür.

Maliye vekili Bütçe müzakeresi sırasında bu bahse temas eden bir mebusun mütaleası münasebetiyle millî paranın tenzili kıymeti mütaleasını şiddetle redetmiş ve bilâkis Türk parasına halkın tam itimadını muhafaza etmek lüzum ve faydasını tekrar ve teyit etmiştir.

Binaenaleyh Matin gazetesinde görülen fıkra Maliye vekili beyin söylediklerinin tamamen zıttıdır.

Baytar ve ziraat mütehassısları

Ankara, 20 (A.A.) — 29 birinci teşrinde faaliyete geçecek olan baytar ve ziraat tabiî ilimler ve ziraat sanatları fakülteleri için icabeden mütehassıslar temin ve tedarik edilmek üzeredir. Bu fakültelerin tedris vasıtaları listesi de hazırlanmış, bunların da siparişine başlanacaktır. Yüksek enistitünün talebe yurdu binasiyle baytar fakültesinin teşrih ve marazî enistitüsü ve jeotekni kısmının inşası ilerlemektedir.

İspanyadan Cenubî Amerikaya ..

HAVANA, 20 (A.A.) — Küba adasına gitmek üzere Séville'den uçan İspanyol tayyarecileri Barberan ile Collart, havanaya gelmişler ve Meksiko şehri istikametinde havalanmışlardır.

Adliye intihap encümeni

Ankara, 20 (Hususî) — Adliye intihap encümeninin bugünlerde toplanması muhtemeldir.

Hususî Haberlerimiz

Ankarada

Ziraat mektebinin sergisi açıldı

Ankara, 20 (Hususî) — Ankara mıntaka ziraat mektebi marangozluk, döşemecilik, demircilik ve tesviyecilik şubeleri talebesi tarafından 932 933 ders yılı içinde yapılan eserlerden mürekkep bir sergi halkın ziyaretine açılmıştır.

Bugün Ankara valisi Nevzat Bey le diğer bir çok davetliler sergiyi gezdiler. Mektep talebesinin yüksek kabiliyeti ve muvaffakıyeti bu sergiden de anlaşılmaktadır. Mektebin bilhassa demircilik ve tesviyecilik şubesi son derecede ilerlemiş, bu şubede en hassas lâburatuvar aletlerini bile, Avrupada yapılanlar derecesinde, yapmağa muvaffakıyet hasıl olmuştur.

Nevzat Bey sergiyi çok beğenmiş ve mektep müdürü mühendis Kâmiran Beyi tebrik etmiştir. Sergi on beş gün açık bulunacaktır.

Terfiler

Zabitlerin ve polislerin terfileri Teşrinevelde

Ankara, 20 (Hususî) — Memleketin muhtelif yerlerinde yapılan polis terfi imtihanlarında kazananların terfileri yüksek tasdike iktiran etmiştir. Terfiler Cümhuriyet bayramında ilân edilecektir.

Askerî terfi listesinin hazırlanmasına da başlanılmıştır.

Profesör Mar'ın konferansı

İzmir, 20 (Hususî) — Şehrimizde bulunan Sovyet âlimi profesör Mar Halkevinde "Türk dilinin menşei,, mevzuulu bir konferans verdi. Salon kapılara kadar dolmuştu. Konferansçı şiddetle alkışlandı.

Halkevi tarafından profesör şerefine 30 kişilik bir akşam ziyafeti verildi.

İzmir Belediye bütçesi

İzmir, 20 (Hususî) — Belediyenin bütçe vaziyetini tetkik için fırkada yapılan içtimada B. M. Meclisi açılıncaya kadar, altı ay, memur kadrosunun halile bırakılması kararlaştırılmıştır.

Kükürt ihtikârı ve bir münakaşa

İzmir, 20 (Hususî) — Kükürt ihtikârı meselesi üzerinde "Ticaret,, gazetesile "Hizmet,, gazetesi arasında bir münakaşa başlamıştır. "Ticaret,, gazetesi, kükürt ihtikârının M. Alyotinin evinde verilen bir ziyafette kararlaştırılmadığını yazmaktadır. Hizmet gazetesi buna, Zeynel Besim Beyin mahkemedeki ifadesini icap ederse isbat edebileceği cevabını vermiştir.

Telefon ücretlerinin indirilmesi meselesi

Ankara, 20 (Hususî) — İstanbul telefon ücretlerinin yeni vaziyete göre testibi işile meşgul olan komisyon bugün de toplandı. Posta, telgraf ve telefon umum müdürlüğünden bazı vesikaların ve evrakın getirilmesine lüzum görülmüş, cumartesi günü tekrar toplanmağa karar verilmiştir.

Sofyada

Makedony

Ihtilâl teşkilâtın yeni cinayeti

SOFYA, 19 (Hususî) — öğleden sonra saat ikide Sof Çar Asen caddesinde gene bir Makedonya cinayeti olmu 24 yaşlarında oaln ve sabık k nist Keno Kamberofun mahd bulunan Nedelço Kenof Kam rof bu cinayete kurban gitm

Maktul annesinin matbaası çalışmaktaydı Çinayetten matbaada annesi kendisi ve i işçileri vardı.

Bunlar aralarında bir kaç evvel Nedelçonun akrabası bulunan bir zatın nasıl öldürü günü konuşurlarken matbaan rafında bir takım meçhul şah dolaştıklarını söylerlermiş. O rada birdenbire matbaanın k açılmış, içeri genç bir adamın diğini görmüşler.

Nedelço bu adamın tehlikel duğunu anlamış ve hemen üze atılmağa yeltenmiştir. Bu esn içeri giren adam derhal sila çıkararak Nedelçonun yüzüne ru ateş etmiştir .

Nedelço ölüm halinde yere rilmiş; kurşun vurulanın ağzın girerek kafa tasının yanından miştir. Katil derhal sokağa fı mış, Nedelçonun annesi ağlıya oğlunun cesedi üzerine atılmış

Bu esnada matbaada bulu iki işçi polise haber vermek hemen sokağa koşmuşlardır.

Katil Çar Asen caddesin Lavele vaddesine bükülerek ka mağa devam etmiş, arkasından iki kişiyle bir polis de takip et ğe başlamışlar, fakat katilin i kaybetmişlerdir.

Cinayetin işlendiği yere yetişmiş, ölüm derecesinde ya olan Nedelço otomobille hasta neye götürülmüştür. Vaziyeti hiimdir.

Ticaret mahafili Londra konferan

Paris, 19 (Hususî) — Tic mahafili,Londra konferansına ehemiyet vermiyor. Yalnız, f sayı yükseltmek hususunda cak bazı tedbirlerin işlere m lacağı endişesi vardır.

Borçlar meselesi artık m bahis değildir. Bu meselenin li gelecek seneye bırakılmıştır

Mösyö Daladier, ticaret ve raat nazırları ile görüştükten ra şu beyanatta bulunmuştur

"—Konferansın ilk günü yetimiz çok vahimdi. İktısadî seleler ancak paraların istikr ve altın mikyasının kabulü ile edilebilir. bunlar esas şarttır. sa tekmil iktısadî tedabir bera deye gider.

"Esasen bütün cihanda, iktı sal ve istihlâk şartları, buhranın başlangıcındanberi öyle alt üst du ki, kontenjantmanın derhal gası ve gümrük tarifelerinin i rilmesi, buğday, şarap, mahrut gibi meveddan başlıyarak esa surette istihlâk ve istihsal işleri zeltilmeden, mevzuu bahsedile mez.,,

IŞARETLER

İki cins edebiyatın döğüşmesi

Refik Ahmedin birkaç gün evvel söken "Bizim istediğimiz edebiyat,, imli kitabı sütunları seferber et-. Refik Ahmedin tezine kızanlar ar, beğenenler var.

Refik Ahmet realist, gayeci, dö-üşken bir edebiyat istiyor. Refik Ahmede göre edebiyat sosyal tez-eri taşıyan bir kudrettir.

Bu düşüncenin karşısında ede-biyatı sadece san'at kadrosu için-de düşünen ve san'atı yalnız ferdî bir ruh hareketi addedenler var-dır. Dövüşme bunların arasında-dır.

* * *

Edebiyat şöyle olmalıdır veya böyle olmalıdır, sözü etrafında çok konuşulabilir. Bu bahis çok su götürür. Bu tezleri bir köşeden değil daha küllî ve umumî bir za-viyeden tetkik etmek gerektir.

Eğer böyle bir hareket noktası seçilirse gürültüden uzaklaşarak bir hakikate ermek mümkün olur. Aksi takdirde bir katoliğin bir protestanı, yahut bir dindarın, bir dinsizi ikna için çene yormasına benzer bir lâf cimnastiği yapmış oluruz.

* * *

Her şeyden önce realiteyi yok-sayalım. Fertçi edebiyat diye bir edebiyat var, yaşıyor. Buna karşı sosyal tezleri kalemine dolayan edebiyat da mevcut..

O halde hangi şartlar fertçi bir edebiyatı doğruyor, hangi şartlar bunun aksini?.

* * *

İşlerin ve işleri takip eden fikir-lerin toplnama tarzı cemiyetin yapısını, cemiyetin ahlâkını, hu-kukunu, estetiğini yapıyor. Ne za-man topluluğun merkezi sikleti fert ise o zaman sosyal felsefenin tezi ferde dayanır. Hukuk ferdin omuzlarında yükselir.

Şahıs hürriyeti, mesken hürriye-ti, hülâsa dünkü cemiyet nizamı-nın bütün hakları ferdin kudsiyeti esasına dayanır.

Ayni hâdiseyi din sahasında gör-mek mümkündür. Mabutla insan arasındaki vasıtaları kaldırmak, insanı (eşrefi mahlûkat) addet-mek, ahlâkta insana hürmet, şah-siyet fikri bunun ifadesidir. İl-kin ferdi merkezi siklet edişi ke-şfini bulunca estetik de "san'at san'at için,, tezi Adam Smitin (İk-tisat adam) olmasına uygun bir şekil aldı.

Rönesansla doğan ve 1789 ihti-lâliyle doğrudan doğruya iş başına geçen cereyan tabiatiyle edebi-yatta ferdiyeti ileri sürecekti. Bu cereyan hâkim bulundukça şüphe-siz ki normal eserlerini de verdi.

* * *

Edebiyatın sosyal davaları be-nimsemesi:

A) İş bölümünün ilerileme-diği cemiyetlerde san'atın hukuk-un, ahlâktan ayrılmamasıdır. Me-selâ ilk şairler din adamı, ve yahut güdücü olarak göze çarparlar. Fa-kat bu devir çoktan geride kalmış-tır.

B) Cemiyetin felsefelerini, dün-yayı izah tarzlarını bulamadıkları zaman san'at sosyal mahiyet alır. Meselâ, Nefî veya Füzulî, ya-hut Nedim sosyal bir tez müdafaa etmedi. Niçin çünkü onların sosyal bir tez müdafaa etmelerine lüzum yoktu. Dünyayı izah eden bir Fıkıh felsefesi vardı.

Felsefî telâkki için en ileri ham-le ancak tasavvuf idi. Bunun için onlardan zamanlarında sosyal

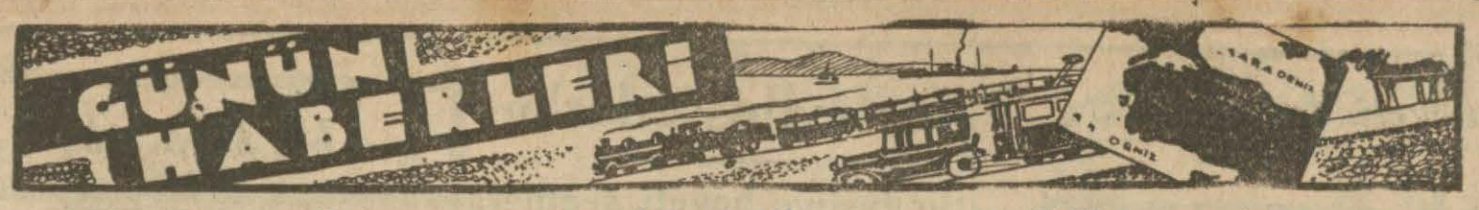

Kahveler

Kadınlar birliği tahdit istiyor

Kadınlar birliği karvelerin genç leri tenbelliğe sevkettiğini ve bu-ralara talebelerin de devam ettiği ni ileri sürerek kahvelerin tahdidi-ni istemiştir. Birlik yaptığı tetki-kat neticesinde Edirnekapı, Kara-gümrük civarındaki mahalleye 59 kahvenin isabet ettiğini anlamış-tır.

Köy evi baskını tahkikatı ve neticeleri

Bakırköy civarında İncirli köy-de bir gece evleri basılarak, meç-hul bazı kimseler tarafından para ları alınmak maksadile yaralanan iki kişiden Madam Liyanna, bir kaç gün sonra, hastahanede ölmüş tü. Davit Efendi iyileşmiş, hastahe den çıkmıştır.

Vak'adan sonra yakalanan ve yaralılar tarafından teşhis olunan iki kişi hakkındaki tahkikat devam etmektedir.

---

bir dava dinlenmemiştir. Onların sosyal davaları ancak etrafındaki-ler tarafından beğenilecek söz gü-zelliği vücuda getirmekten ibaret kalmıştır.

Halbuki Namık Kemal devrinde insan kafası yeni bir dava arka-sındadır. Yeni doğan dünyayı izah zarureti vardır.Bu davaya müm-kün olduğu kadar cevap vermek istiyen Namık Ke-mal sosyal bir tezin dili olmuş-tur. Namık Kemal sosyal tez söy-liyecekti. Çünkü Türk cemiyeti artık felsefesini, dünyayı görüş tar zını değiştiriyordu. Eğer böyle ol-masaydı Namık Kemal gazel, mey ve mahbup sofrasında kalacaktı.

Bugün de Türkiyede kafa de-ğişmesi var. Hepimizin içinde eski izah ölçülerinin yıkıldığını duyan ve yerine gelecek yeni bekleyiş var. Bunun için edebiyat adamın-dan sosyal tez bekliyoruz.

Bu bekleyiş edebiyatı şu veya bu davaya hamal yapmak değil-dir. Bu bekleyişi san'atın kendi varlığından, kendi kudretindendir.

C) İş tekniği ve onu takip eden fikirler değiştiği zaman fertler ye-rine kütleler geçiyor. İktısatta, si-yasette, ahlâkta doğan yeni cere-yanlar artık ferdin başı boş inki-şafına imkân bırakmıyor. Harp sonu fikriyatı Rönesanst'an doğ-du, fakat Rönesans'ın ferdiyetçili-ği aleyhine en kuvvetli bir mânia oldu.

Plânlı iktısat, siyasette parlâ-mentoların iflâsı gibi hâdiseler yeni bir devrin, ve yeni bir felsefe çığırının açıldığını gösterdi. Bun-dan doğan edebiyat cereyanı da fert yerine cemiyeti mevzu olarak aldı.

Nasıl dünyada fertçi fırkayla cemiyetçi fırka arasında bir kavga varsa, fertçi edebiyatla, cemiyetçi edebiyat arasında da ayni kavga vardır. Hatta bunları biribirinden ayırmak mümkün değildir. Çünkü her felsefe cereyanı bir fırka prog ramının izahıdır. Bizdeki kavga da bundan başka bir şey değildir.

Sadri Etem

Istatistikler

Bir nisbet

Spora bir, sinemaya 33 kişi !..

Belediyenin 932 senesi istatistik yıllığının tab'ına başlanmıştır. Bu seneki yıllıkta ölüm, doğum, ev-lenme istatistikleri ile tiyatro, sine ma, spor sahaları istatistikleri de vardır. Bundan başka sıhhî istatis-tikler için de ayrı ayrı grafikler ya-pılmıştır.

İstatistiğe göre 930 senesinde İs tanbuldaki sinemalara girenlerin yekûnu 2,500,000 kadardı. Bu mik tar 931 ve 932 de gittikçe düşmüş-tür. 932 de sinemalara girenlerin 2,120,000 kadar olduğu tahmin e-dilmektedir. Buna nazaran İstan-bul nüfusunun hemen yarısı sine-ma görmüş demektir. Tiyatrolara girenler ise sinemalara nazaran çok noksandır. 932 de spor saha-rına girenlerin 7500 kadar olduğu tahmin olunmaktadır. Bu rakkam da sinemalara girenlerin miktari-le mukayese edilirse, spore bir ki-şi girmesine mukabil sinemaya 33 kişi girmiş demektir. Bu da spora olan alâka ile sinemaya olan iptilâ ve merakın ne kadar fazla olduğu nu gösterir.

Birdenbire ölüm

Bir mühendis fırkaya kaydedilirken öldü

Evvelki akşam Cümhuriyet Halk fırkası Kadıköy şubesinde acıklı bir ölüm vak'ası olmuştur.

Saat altı buçuğa doğru kaza mer kezine Seyrisefain havuzlar idare-si makine mühendisi Tevfik Bey gelmiş ve fırkaya kaydedilmek is-tediğni bildirmiştir. Kendisine bir kayıt varakası verilmiştir. Saat se-kize doğru Tevfik Beyin üzerine birdenbire bir fenalık gelmiş, kus-maya başlamış, hemen bir iki dok tor yardımına koşmuştur. Tevfik Beyin kolundan kan alınmış, en-jeksiyon yapılmış ise de saat do-kuz buçuğa doğru kendisini ölüm den kurtarmak kabil olmamıştır. Tevfik Beyin dimağına kan hucu-mundan öldüğü anlaşılmıştır. Bu ölüm hâdisesi fşrkada bulu-nan ve Tevfik Beyin yardımına ko şan arkadşlarını çok müteessir et miştir.

Parçalanmış ceset

Acaba kime aitti ?

Eyüpte, yarısı bir arsada, yarısı bir mezarlıkta bulunan ceset tahki katına devam edilmektedir.

Öldürülenin hüviyeti henüz tes bit edilememiştir. Araştırma de-vam etmekte, bazı kimselerin ifa-deleri alınmaktadır.

Zeytin ihracatımız

Ronmayaya son senelerdeki zey tin ihricatımız yüzde elli nisbetin-de azalmıştır.

1929 senesinde bir milyon kilo-olan Romanyaya zeytin ihracatı-mız 932 senesinde 540 bin kiloya düşmüştür. Romanyada Türk zey-tinlerine rekabet eden Yunan zey-tinleridir. Yunanlıların Romanya-ya ihracatı 3 milyon kiloyu tecavüz etmektedir.

Kaçakçılık

Muhakeme sırasında 2 kişinin tevkifi

Adliyede dokuzuncu ihtisas mah kemesinde, dün bazı kaçakçılık da valarına bakılmıştır.

Bu arada Arif ve Muhittin İsim-lerinde iki kişinin 13 kilo tütün ka çakçılığından muhakemelerine baş lanmıştır.

Arif Efendi, birkaç gün evvel, Muhittin ismindeki hamala bazı paketler ve başka bazı eşya yüklet miş. Yenicamiden geçiyorlarmış. Şüphe üzerine, memurlar tarafın-dan paketler ve diğer eşyanın içi aranmış, 13 kilo kaçak tütün ele geçmiş.

Mahkemede Arif Efendi, kaçak-çılık yaptığını inkâr etti.Hamal Mu hittin de "Ben, ne bileyim 25 ku-ruşa pazarlık ettiler, paketleri ve eşyayı yüklettiler. İçinde kaçak tü tün bulunduğunu bilmiyordum,, de miştir.

Hamal serbest bırakılmış, Arif Efendi tevkif edilmiş, muhakeme şahitler için kalmıştır.

Sonra, Fındıklıdaki dükânında kaçak çakmak taşı ve üzerinde çak mak bulundurmaktan mahkemeye verilen bakal Kâzım Efendi, muha keme edilmiş, inkâr etmiştir. Kâ-zım Efendi de tevkif edilmiş, şa-hitler için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Bir Çin murahhası

Hususî olarak memleketimize geldi

Çinin, Milletler Cemiyeti nezdin deki murahhas heyetinde fennî mü şavir sıfatile vazifesi bulunan M. Tsien-Tai şehrimize gelmiş, dün ak şam Ankaraya gitmiştir.

Son zamanlarda Çinin Madrit orta elçiliğine tayin edilmiş olan M. Tsien-Tai dün bir muharririmi-ze şunları söylemiştir:

"— Türkiyeyi ziyaretimin res-mî bir mahiyeti yoktur. Yeni vazi-feme başlamak üzere Madrite git mezden önce Türkiyeyi görmeği is tedim. Yeni Türkiye hakkında, bü tün dünyada olduğu gibi, Çinde de büyük bir alâka duyulmaktadır.

Türkiyede maalesef Çini temsil eden bir diplomat yoktur. Türkiye de Çinlilere ait işlere Danimarka sefareti bakmaktadır. Fuat Bey Nankin,de maslahatgüzar olduğu sıralarda Çin ve Türkiye arasında bir dostluk ve ticaret muahedesi projesi hazırlanmıştı. Fakat bu proje, hernedense, öylece kaldı. Fuat Beyi Çinde iken tanımıştım. Kendisini Ankarada ziyaret ede-ceğim.,,

Bir yalı yangını

Birkaç ay evvel, Büyükderede bir yalıdan gece yangın çıkmış, ya lı, tamamile yanmış, pençereden atlıyarak canlarını kurtarmak iste yenlerden genç bir hanım düşüş te-sirile ölmüş, bir kaç kişi de yara-lanmıştı.

Yangına ve dolayısile ölüme se-bep olmaktan suçlu olarak muha-keme edilen yalıdaki kiracılardan Vefik Beyle Kevser ve Talat Ha-nımların muhakemesi, dün İstan-bul Ağır ceza mahkemesinde bit-miş, suç sabit görülmemiş, üçü hak kında da beraat kararı verilmiş-tir.

SOHBETLER

Harem - Selâmlık

Bizde tesettürün kalkması, Türk kadınlık âleminin belli başlı şıa-rıydı. İnkılâp, bu şuurlu dileği ha-kikat yaptı. Çoktan hurafe olan ha rem, selâmlık, tamamile tarihe ka-rıştı.

Fakat her ileri hareketin, muhak kak bir aksülameli vardır. Her ce-miyet içinde, yeniden korkanlar bu lunur. Onların sözle, görkü ile bu korkularını geçirmek elzemdir. Na sıl, ki kadın hürriyetine ve benli-ğine kavuştuktan sonra, fırka ve maarif teşkilâtları kadına görkü ve nasihat vermeğe başladı.

Yakında cümhuriyetimizin o-nuncu yıldönümünü kutlulayaca-ğız. On senedir atılan ileri adımla-rı sevinçle tes'it edeceğiz.

Ne yazık, ki bugünlerde, gazete-lerden birinde şöyle bir haber o-duk:

"Urfada yaz hayatı başladı... Cavsak bağ ve bahçelerinde cuma, cumartesi ve çraşanba günleri kır eğlenceleri yapılıyor. Cuma gün-leri erkelerin, cumartesi çarşanba günleri kadınların eğlnece ve gez-me günleridir.,,

Bu habere şaşmamak kabil de-ğildir. Urfa büyük bir merkezdir. Halkının on senedenberi, Cümhu-riyet terbiyesini almış olması lâ-zımdır. Nasıl oluyor da, bugün hâlâ, gezmeler ve eğlenceler, ha-rem ve selâmlık usulü yapılıyor? Buna nasıl ve neden müsaade edi-liyor?.

Bu harem - selâmlık gezitileri-nin mahiyeti ferdî değildir. Bugün hâlâ ayrı gezen ana ve babaların çocukları bu terbiye ve görgü ile büyürlerse bu memlekete ne fayda ları olur?.

Cümhuriyet terbiyesini kavra-mış olanlara bu terbiyeyi vermek zarureti vardır. Acaba Urfa Halk fırkası, belediyesi, polisi, Cavsak mesiresinde kadın ve erkek günle-ri olduğunu bilmiyorlar mı?.

Umumî müfettiş Hilmi Beyin bu ehemmiyesiz gibi görünen me-sele ile alâkadar olacağını ümit e-deriz. İnkllâp prensiplerine uy-gunsuz gelen en ufak şeyde hassa-siyet göstermek, inkılâbın en bü-yük umdelerinden biri olmalıdır. Kahraman Uurfanın, kahraman ev lâtları bu manasızlığa müsamaha göstermemelidirler.

Selâmi izzet

Kanalizasyonun devri

Bir gazete kanalizasyon işinin başka bir şirkete devredileceğini yazmıştır. Bu, haber doğru değil-dir. Yalnız, Vays Ond Freytağ is-mini taşıyan şirketin adı Nuye Ond Freytağ firmasına tebdil edilmiş-tir.

Istanbulun suları

İstanbula gelerek şehir suları ve terkos hakkında tetkikat yapan su mütehassısı Viyanalı M. Flener ra porunu Viyanadan postaya vermiş tir. Raporun bugün gelmesi muh-temeldir. İstanbul suları bu rapora göre idare edilecektir.

15 Yıl Evelki VAKIT

21 Haziran 1918

— Maliye nazırı Cavit Byefendinin cu-martesi günü Berline müteveccihen şehrimiz-den hareket edeceği haber alınmıştır. Mü-şarünileyhe kalemi mahsus müdürü Reşit Saffet Bey de refakat edecektir .

— Dünyanın en uzun nutku bir iki ay evvel doktor (Habzer) isminde bir Amerika tabibi tarafından Filipin parlementosunda irat edilmiş. Şimdiye kadar malûm olan en uzun nutuk 23 saattı. Doktor (Habzer) 76 saat süren nutkunu fasılasız irat etmiştir . Yalnız bir defa yemek için tevakkuf etmiş-tir.

Bulgar Elçisi Memleketinden Geldi ..

İki hükûmet arasında muallak bir mesele var

Bu da Trakyadaki emlâk işidir, ki bir tefsire taalluk ediyor

Evvlki gün Sofyadan İstanbula gelen Bulgar elçisi M. Antonof dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir .

M. Antonof dün kendisiyle g rüşen bir muharrimizie şunları söylemiştir:

" Türkiye ile Bulgaristan arasında mevcut muvakkat ticaret mukavelesinin müddeti (Modus Vivendi) bir Temmuzda nihayet bulmaktadır. Bunun için Ankarada evvelâ bu muvakkat mukavelenin bir müddet uzatılması ve sonra da yeni bir ticaret mukavelesi akti etrafında müzakerelere girişilecek tir. Yeni mukavelenamenin esası , takas ve tediyede muvazene olacaktır. İki memle sındaki ticarî münasebat son zamanlar azalmıştır. İki tarafın biribirine it halât ve ihracatı arasındaki nispet de son zamanlarda değişmiştir.

Yeni ticaret mukavelesinin aktinden sonra iki memleket arasındaki ticarî münasebatın inkişafı için çalışılacaktır. Mevcut dostluk bu müzakerelerin iyi suretle neticelenmesi için bir garanti teşkil etmektedir.

Türkiyeyle Bulgaristan arasında muallakta olan tek mesele, Trakyadaki emlâk meselesidir. Bu meselede iki hükûmet arasında evvelce aktedilmiş olan bu bahse ait protokolun tefsiri mevzubahistir . Bulugaristandaki alâkadarlar bu

Bulgar elçisi M. Antonof

protokolun daha ziyade Türk noktai nazarını iltizam ettiği iddiasında bulunuyorlar.

Bu mseleyi tetkik için bir komisyon teşkil edilmiş bulunmaktadır. Bulgar hükûmeti bu hususta bazı teklifler ileri sürmüş, Türkiye bu teklife mukabil cevabını bildirmiştir. Bu cevap şimdi Sofyada tetkik ediliyor. Şimdiki halde mesele olduğu gibi durmaktadır. Fakat iki hükûmet tam mânasiyle dost olduğundan bu meselenin münasebatımız üzerinde her hangi bir tesiri mevzuu bahsolamaz.,,

Suikastçılar

Baştarafı Birinci Sayıfada

ğı öğrenilince meyhane arkadaşları Tırhala müddeiumumiliğen giderek Petropulosun söylediği sözleri ihbar etmiş ve kendisini tevkif ettirmişlerdir.

Petropulos ifade verirken Atinada bulunduğu sırada avukat Bosini namında birinin M. Venizelosu öldürmek için kendisine otuz bin drahmi teklif ettiğini, hattâ cinayeti yaptıktan sonra emniyeti umumiye müdürünün kendisini kaçıracağını bile söylediğini, fakat bu işe karışmamak için Atinadan uzaklaştığını, Spireas namında bir şoförle bir kumarhane sahibinin de bu suikastta alâkaları bulunduğunu söylemiş, Atina müstantiki huzurunda da bu ifadelerini tekrarlamıştır.

Bunun üzerine avukat Bosini şoför Spireas ve kumarhane sahibi tevkif edilmişlerdir .

Fakat bu itirafatta bulunan Petrepulos sabıkalı bir adam olduğu cihetle, ifadelerine çok ehemmiyet verilmemiş olacak ki avukat Bosini bir kaç gün sonra tahliye edilmiştir.

Muhbir Petrepulos Anadolu harbi zamanında, Bursada Yunan ordusunda müstahdem bulunduğu sırada paralarını çalmak için bir Türkle hemşiresini Bursada öldürmüş ve yüzüklerini çıkarmak için kasatora ile parmaklarını kesmiş , bidayette idama mahkûm edilmiş, fakat Yunanistana sevkedildikten sonra 1925 senesinde affedilmiştir.

Dil işleri

Yeni ıstılahlar ve yeni tercemeler toplanıyor

Maarif umumî müfettişlerinden Hasan Ali Bey dün Ankaradan gelmiştir. İstanbulda dil faaliyeti etrafında tetkikat yapacaktır. Hasan Ali Beyin verdiği malûmata göre, Divan lûgat ittürk ismindeki eseri Kilisli Rifat ve Caferoğlu Ahmet Beyler tarafından Türkçeye tercüme edilmiştir. Kitap halinde basılmaktadır. Hâmit Zübeyir Bey de nebatata ait ilmî ıstılahları toplamıştır. Broşür halinde basılacaktır. Her tarafta bir çok muallimler alâkadar ilmî ıstılahların toplanmasına büyük bir gayret göstermektedirler.

Türk dili tetkik cemiyetinin İstanbul şubesi de bu ay zarfında toplanarak çalışma kollarının faaliyetini tetkik edecektir.

İlk mektep sergileri

İlk mektepler tarafından tedris senesi sonunda açılan el işi sergileri bu sene ziyaretçiler tarafından büyük takdirlerle karşılanmaktadır. Çocuklarımızın pratik hayatta muvaffak olacaklarına delil olan cazip sergilerin hemen hepsi büyük bir itina ile tanzim edilmiştir. Yirmi beşinci ilk mektebin talebesi tarihî tablolarla el işlerinde çok muvaffakıyet göstermişlerdir.

Terkos hissedarları

Bir tasfiye heyeti seçtiler, hükûmete teşekkür ediyorlar

Tesisat ve şebekesi belediyeye devredilmiş olan eski terkos şirketinin hissedarları dün öğlden sonra şirketin Beyoğlundaki eski merkezinde fevkalâde olarak toplanmışlardır.

Hissedarlar, Metr Salem'in reisliğinde yaptıkları dünkü toplantıda, şirket tesisatının belediye tarafından satın alınması hakkındaki mukaveleyi tasvip etmişler, şirketin tasfiyesine karar vermişler ve tasfiye heyetini seçmişlerdir. Tasfiye memurları şu zatlerdir:

Sadettin Ferit Bey, Metr Salem, M. Kastelno ve M. Biliyotti.

Celsenin nihayetinde; satın alma muamelesinin hünsü suretle ve her hangi bir ihtilâfa meydan verilmeksizin halli hususunda gösterilen müzaheretten dolayı hükûmete ve İstanbul belediyesine teşekkür edilmesine karar verilmiştir.

Şirketin tasfiyesine derhal başlanılacaktır. Bu işin ne kadar süreceği belli değildir.

İşçi kadınların çocukları için bir yurt

Kadınlar birliği, belediyenin Edirnekapıdaki yurduna müşabih bir yurt açmak fikrindedir. Bu yurda işe kiden fakir kadınların çocukları alınacak, üstlerine başlarına bakılacak ve karınları doyurulacaktır. Anneler çocuklarını akşam evlerine dönerken alacaklardır. Birlik bu hususta Srhhat vekâletine müracaat ederek müzaherat istemiştir.

Bir kır balosu

Cümhuriyet Halk Fırkası Kadıköy şubesi himayesinde bulunan fakirlere yardım etmek için 7 temmuz perşenbe akşamı küçük Çamlıcada Güzel orman parkında bir kır balosu verecektir.

Komünist suçlular

Evvelce dörder sene hapse mahkûm edilen komünistlik tahrikâtı suçlularından Madam Vilda ile İrfan ve Selim Sırrı Efendiler hakkındaki kararı temyiz bozmuş, dava tekrar İstanbul Ağır ceza mahkemesine gönderilmişti.

İstanbul ağır ceza mahkemesi, dün bu muhakemeye kapalı celsede devam etmiştir.

Sun'î ipek

Bursada pek yakında sun'î ipek fabrikası açılacağı haber alınmıştır.

Ayazmada bir Rum hırsızı

Beyoğlunda doğramacı sokağında oturan Yorgi dün Ayastırat ayazmasına girmiş, mum paraları nın bulunduğu çekmeceyi kırarak içindeki 244 kuruşu almış ise de gürültüye yetişen papaslar tarafından yakalanmıştır.

Belediye tekaütlük hakkı

Belediye memurlarına da devlet memurları gibi tekaütlük hakkı verilmesi üzerine 30 seneyi dolduran 20 kadar belediye memuru tekaütlüklerini istemişlerdir. Bunların müracaatları belediye reisliğince tetkik edilecek ve Dahiliye vekâletine bildirilecktir.

Iktısat Haberleri

Ithalât ve ihracatımız en mühim maddeler

Yapılan bir statistiğe göre 933 senesi ilk beş ayındaki ithalât yekûnu 31 535 392 liradır.

932 senesinde 36.743.293 lira olan ithalâtımız bu suretle son sene içinde 5 milyon lira eksilmiştir.

İhracatımız da 1933 ilk beş ayında 33076518 lirayı bulmuştur.

1932 senesinde ise bu miktar 41.451.272 liradır .

Statistiğe göre Haziranın ilk 15 günündeki ihracatımızın en mühim maddeleri şunlardır:

137 bin liralık tiftik, 180 bin liralık üzüm, 548 bin liralık tütün, 100 bin larlık afyondur.

İthalâtımız ise 100 bin liralık yün mensucat, 186 bin liralık boyalı pamuk, 20 bin liralık demir, 51 bin liralık şeker, hamur, değirmen makineleri, 82 bin liralık kahve, 39 bin liralık çay, 12 bin liralık fotograf kâğıdı, 23 bin liralık çuval ve 36 bin liralık otomobil lâstiğidir .

Afyonlarımız hakkında eksik malûmat veriliyor

Son günlerde bazı mecmualarda ve neşredilen broşürlerde Türk afyonları hakkında bilhassa morfinlere dair eksik neşredilmektedir.

Bilhassa haşhaş tohumla madiyen kullanıldığı için tinden kaybettiği iddia ed idi.

Son yapılan bir tahlilde b diların boş olduğu bilâkis lerde Türk afyon morfinle tığı tesbit edilmiştir.

Yeni yapılan tahlile gö dur, Eskişehir, Sandıklı, K sar, Tokat taraflarındaki ların yüzde 12, Akşehir, U yonlarının yüzde 13, Ziled 16 ve Gaziantep, Ilgın, Te ileTrakya civarında yüzde betinde morfini bulunduğu şılmaktadır.

Bu miktar 1913 senesin ziyetle mukayese edilirse Tekirdağı afyonlarındaki lerin iddia edildiği gibi değil, arttığı görülmektedi

Bu vaziyetler bütün dün sasında şöhret bulan Türk larının gene Yugoslavya a rına faik olduğunu bilhassa cir malı namı verilen ve y morfini ihtiav eden afyon ya piyasasına hâkim olduğ termektedir.

Tapu tahriri kanunu

10 nisan 1340 tarihli tapu tahriri kanununun sekizinci maddesi tadil edilmişti. Kanun vilâyete bildirilmiştir. Bu tdaile göre, bundan sonra, verilecek tapu senetleri için harç namile hiç bir şey alınmayıp yalnız gayri menkul malların taayyün edecek kıymetlerinden bir defaya mahsus olmak üzere binde bir tahrir resmi alınacaktır. Bu resim vergiyle birlikte ve müsavi taksitlerle alınacaktır..Evvelce tahakkuk ettirilj tehenüz tahsil olunmıyan tahrir resimleri de bu nisbete tabi olacaktır. Tahrire esas olan beyanname ve diğer bütün vesikalarla veraset senetleri ve heyetin vreceği kararlara ait ilâmlardan hiç bir suretle harç ve kaydiye ve damğa resmi alınmıyacaktır.

Musakkafatın tahriri

Üsküdar ve Kadıköyünde çalışmakta olan tahriri musakkafat komisyonları Göztepe, Erenköy ve civarına da faaliyetlerini teşmil etmişlerdir. Bu mıntakalarda çalışan altı komisyon bütün evleri, köşkleri gezerek yeni kıymetler koymaktadırlar. Evvelce Beyoğlu ve İstanbul semtlerinde yapılan tahrir esnasında konan kıymetlere pek çok itirazlar yapılmış ve bunların hemen ekserisinde muterizler haklı görülmüştü. Komisyonlar tetkiklerini esaslı bir şekilde yapmakta ve halkın şikâyetini mucip olmıyacak derecede kıymetler koymıya çalışmaktadırlar.

İşinden çıkarılan garson

Atikali paşada cami avlusundaki kahvede garson iken çıkarılan Lütfi dün sarhoş olarak kahveye gelmiş, kahveci Avniyi döğmeye ve müşterilerden Ahmet Efendiye tabanca çekmiye kalkmışsa da yakalanmıştır.

Ya bu çuvallar n

Galatada sabahçı kahve yatan İranlı Hasan oğlu Mi Unkapanımında Deve oğlu şunda 5 numaralı Ali Ef bhaçesin egirmiş, sağa, sol nırken yakalanmıştır. Mirz sadının hırsızlık olmadığın almak için burasını münas duğunu söylemiştir. Elinde çuvalı ne yapacağı sorulduman da:

— Ne yapalım. Bir şey b hamallık yapacaktık!. ceva miştir.

TAKVİM

	Çarşamba 21 Haziran 27 Sefer	Perşem 22 Haz 28 Se
Gün doğuşu	4,28	
Gün batışı	19,44	
Sabah namazı	3,20	
Öğle namazı	12,15	
İkindi namazı	16,16	
Akşam namazı	19,44	
Yatsı namazı	21,48	
İmsak	2,07	
Yılın geçen günleri	172	
kalan „	197	

HAVA — Yeşilköy askeri rasat zinden verilen malûmata göre bu az bulutlu ve sakin olacaktır.

Dünkü sıcaklık en fazla 25, derece, hava tazyiki 756 milimetre

RADYO

Bugün

İSTANBUL:

18 — 18.30 gramofon. 18.30 — sızca ders (İlerlemiş olanlara). 19 saz (Cennet Hanım). 19.30 — 20 miye Hanım). 20 — 20.30 saz (N fik Hanım). 20.30 — 21.30 Eftalya Sadri Bey ve arkadaşları. 21.30 mofon. 22 ajans, borsa haberi ve rı.

Yarın

İSTANBUL —

18 den 18.30 kadar Gramofon — 19 a kadar Fransızca ders (İlerlemlara) —19 dan 20 ye kadar Kemani Bey ve arkadaşları — 20 den 20. Nebil oğlu İsmail Hakkı Bey — 21.30 a kadar Kemani Reşat Bey daşları — 21.30 dan 22 ye kadar — 22 den itibaren Ajans, Borsa ha saat ayarı.

VAKIT'ın Tefrikası : 35

3 MAYIS GECESİ ..

Mufit, adliyeden çıktıktan sonra doğru Nerimana gitti. İçeri girer girmez Ayşeye yakalandı.

Ayşe, Müfidi görünce el çırptı:

— Canım Müfitciğim, nikâh olmağa mı gidiyoruz?. Beni almağa mı geldin?.

— Hayır Ayşeciğim, bugün değil..

Ayşenin yüzü ekşidi.

— Eğer daha uzarsa, çekilmez bir kadın olacağım. Fena asabileşiyorum... Benimle güç hayat süreceksin.

— Neden bu?..

— Çünkü sürdüğüm hayat cehennem azabı oluyor. Bir esrarın ortasında yaşıyorum. Neriman odasından çıkmıyor.. Eniştem gene meydanda yok.. Yemeklerimi tek başıma yiyorum. Hizmetçilerde tuhaf bir hal var.. Hem yanlız onlar değil, herkes bana tuhaf tuhaf bakıyor... Kuzum Müfit ne olur bana söylesene.

— Ne bileyim ben. Her halde mühim bir şey yok.. Safa ile Nerimanın anlaşamamazlıkları geçer, anlaşırlar..

— Ha, bak unutuyordum. Cuma gecesi bizde ziyafet vardı ya, Neriman telefon etti, mektuplar yazdı, davetlilere gelmemelerini söyledi. Bu mühimdir.

— Sahi bak, bu mühim!.

— İstediğin kadar alay et.. Ben de ne güzel bir tuvalet yaptırmıştım...

— Başka bir sefer giyersin, şimdi müsaade et te bir az Neriman la görüşeyim.

Müfit odaya girdiği zaman, Neriman oturmuş yazıyordu. Müfidi görünce bir az canı sıkıldı.

— Müfit, artık çok olmağa başladın. Bu sabah bana manasız şeyler sordun.. Şimdi de haber bile vermeden odama giriyorsun.

— Daima girmez miyim Neriman?..

— Hayır, sende bir başkalık var. Bunun sebebi ne olsa gerek? Acaba sen de beni Safa gibi katil mi zannediyorsun? Bunun için mi bana eskisi gibi hürmet etmiyorsun?..

— Afedersin Neriman.. Seni bir an evvel görmek istiyorum.

— Neden?.

— Evvelâ ima ettiğiniz şeyi red ederim...

— Reddetmekten ne çıkar..Sana sordum. Sahiden benden şüphelenip şüphelenmediğini söyle dedim, cevap vermedin. Bu ne demektir?. Safanın fikrini tasdik ediyorsun demektir.

— Mademki böyle sanıyorsun, her şeyi söyliyeceğim.

— Söyle.

Bir az durdu, bekledi... Her zaman bülbül gibi konuşan Müfit, tutuktu. Müphem bir cevap verdi...

— Havuza bir taş atıldığı zaman, sular daireler çize çize kıyıya vurur ve suyu bulandırır.

— Anlamadım.

— Safa bizi bulandırdı.

— Tam avukatça söz.. Ama büyük bir şey ifade etmiyor..

— Dur da, ben sana düşündüklerimi söyliyeyim.

— Söylesene.

— Evvelâ şunu ilâve edeyim.. Safaya bu işte günahsız olduğunu söyledim.. Sözüne inandım. Yalan söylemiyeceğini bilirim.

— Teşekkür ederim.

— Şimdi 3 mayıs gecesi gördüklerimi anlatayım.... Ben de o civarda idim.

— Herkes orada imiş!.

— Safa ile Kerime Hanımın bir plân kurduklarını sezmiştim.

— Sende mi biliyordun?. Bunu benden başka herkes biliyormuş..

— En fazla alâkadar olanlar işi en son duyarlar. Esasen aranızda kavga da olmuştu. Sen de şüphelenmiştin.

— Amma hakikati bilmiyordum.

— Ben, belk Safaya rast gelirim diye o civarda dolaşıyordum. Vaktinde ve sırasında söylenen bir söz felâketlerin önüne geçebilir. eBn de onu bulup bu sözü söylemek istiyordum. Fakat Safa yerine seni gördüm ve senin de onun için oraya geldiğini anladım..

— Doğru..

— Ama canım sıkıldı. Senin bu işe karışmanı istemezdim. Ben seni çok daha yüksek bir kadın olarak tanırım. Bu titizlik beni isyan ettirdi.

— Hakkın var..

— Hasan Sıtkı Beyin evine doğru yürüdüm. Kapı açıktı.. Girdim Ne oluyor diye sordum. Kimse yüzüme bakmıyordu... Uşaklar, hizmetçiler telaş içinde idiler.. Bu gürültü arasında Kerime Hanımın tabanca ile öldürüldüğünü anladım. Kerime Hanımı bir kadın öldürmüştü... Bu haberin üzerimde ne tesir bıraktığını anlarsın Neriman..

— Anlar gibi oluyorum.

— Hasan Sıtkı Beye görünmek istemedim.. Beni görürse, belki hatırıma sen gelirdin..

— Neden?..

— Çünkü herkes arkadaş olduğumuzu bilir... Hem Hasan Sıtkı Bey, karısı ile kocan arasındaki anlaşmayı belki sezmiştir. Belki de bir şey düşürmüş, bir şey unutmuşsundur. Bu unuttuğun şey ele geçer de, katilin kim olduğu meydana çıkar diye korktum.

(Devamı var)

Bir ayı ile bir ihtiyar boğuştu

Bursada, Settar isminde doksanlık bir ihtiyar, fasulya için çubuk toplamak üzere Uuludağ etekleri ne kadar çıkmış ve orada bir ayı ile karşılaşmıştır. Ayı Settarın üzerine hucum etmiş, aralarında müthiş bir boğuşma olmuştur.

Ayı Settarın çenesini tamamen kopardıktan ve vücudunun muhtelif yerlerini ısırdıktan sonra kaçmıştır.

Settar polis müdürülüğüne gelerek vak'ayı anlatmış, kendisi hastaneye gönderilerek tedavi altına alınmıştır.

Gelinini boğarak öldüren adam

Sındırgıda tüyler ürpertici bir ciniyet olmuştur. Kurtuluş mahallesinde oturan mübadil muhacırlardan İbrahim kâhya henüz anlaşılmıyan bir sebeple 12 günlük gelini Haticeyi iple boğarak öldürmüştür. Katil tutulmuştur.

Yıldırım bir çobanı öldürdü

Bursada, Süleköy çiftliği çobanı, Yıldırım mahallesinin altındaki bahçelerde hayvan otlatırken yıldırım isabet etmiş ve ölmüştür.

Dilimiz

2inci kısmın listesi

ANKARA, 20 (A.A.) — Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 94 numaralı listesi şudur:

1 — Hasebiyle,
2— Vesilesiyle —Bilvesile,
3 — Münasebetiyle — Bilmünasebe.
4 — İtibariyle.
5 — Etrafiyle — Biletraf, aleletraf .
6 — Nisbetle — Binnispe, nispeten .
7 — Ekseriyetle — Ekseriyet itibariyle.
8 — Umumiyetle — Bilûmum, alelûmum, umumen, umumiyet itibariyle.
9 — Hususiyle — Alelhusus, hususa, hassaten, bilhassa, bahusus, tahsisen, alettahsis, betahsis .
10 — Hakkiyle — Bihakkin .
11 — Lâyıkiyle — Lâyıkı veçhile .
12 — Bigayri hakkin .
13 — Bigayri kastin .
14 — Çarnaçar.

Muhtelif mektep muallimlerinin buldukları karşılıklar

65 inci liste

3 üncü mektep:

Tanzim: Dizme - Çatma — Tavsiye: Öğütleme — Tavzih: Açma - Anlatma — Temelluk: Yaltaklanma — Tenasül: Üveme — Tenakus: Eksilme — Tenazun: Karşılaşma — Tenezzül: Alçalma — Tenkit: İncelme — Tenkit: Kırmak - Geçirmek.

Yeşilköy hocaları:

Tanzim: Dizme — Tavsif: Bildirme — Tavsiye: İsmarlama — Tavzih: Açma — Temellûk: Yaltaklanma — Temellük: Elde etme — Temkin: Ağırlık, ağır başlılık — Tenakus: Eksilme — Tenazür: Karşılıklı, karşı karşıya — Tenezzül: Aşağılama, gönül alçaklığı — Tenkit: Yanlış çıkarma — Tenkihat: Eksiltme, temiz etme — Tenkil: Uzaklaştırma.

43 üncü mektep:

Tanzim: Dizmek — Tavsif: Kılık bildirmek — Tavsiye: Sağlık vermek — Tavzih: Açık açık yapmak — Temellük: Yer yer birine verilmek — Temkin: Ağır başlılık — Tenaküs: Geri, yeniden başlama — Tenasül: Doğup üremek — Tenazur: Bakışmak — Tenezzül: Aşağılanmak — Tenkit: İyi kötü göstermek — Tenkihat: Birbirine bağlanan — Tenkil: Korkı vermek.

29 uncu mektep:

Tanzim: Düzeltmek — Tavsiye: İsmarlama — Tavzih: Açmak — Temelluk: Yaltaklanmak — Temellük: Almak — Tenkin: Ağır başlı — Tenasül: Üreme — Tenakus: Eksilme — Tenazür: Birbirine bakma — Tenezzül: Aşağlama — Tenkit: Yanlış bulma — Tenkihat: Azaltmak — Tenkil: Uzaklaştırmak.

48 inci mektep:

Tanzim: Dizme, Düzenleme — Tavsif: Anlatma — Tavsiye: İsmarlama — Tavzih: Açma — Temellük: Edinme — Temlik: Kazandırma — Temkin: Ağırlık — Tenakus: Azalma, Eksilme — Tenasül: Üreme, Döl — Tenazur: Karşılaşma, Bakışma — Tenezzül: İnme, alçalma — Tenkit: Benekleme — Tenkihat: Eksiltme, düzeltme.

4 üncü mektep:

Tanzim: Sıra koymak — Tavsiye: Kayırmak — Temelluk: Maledinmek — Temellük: Yükseltmek — Temkin: Ağırlık — Tenakus: Azalmak — Tenazül: Üremek — Tenezzül: Yukardan aşığı — Tenkit: Kurtarmak.

9 uncu mektep:

Tanzim: Düzeltme — Tavzif: Anlatma — Tavsiye: İsmarlama — Tavzih: Açmak — Temellük: Edinme — Temelluk: Dalkavukluk — Temkin: Ağırlık — Tenasül: Artma — Tenazür: Karşılaşma — Tenezzül: Düşme — Tenkit: Benekleme — Tenkihat: Azaltma — Tenkil: Uzaklaştırma — Tenakus: Azalma.

1 inci mektep:

Tavsiye: İsmarlama — Tavzih: Açmak, açık söylemek — Temellük: Ele geçirmek, edinmek — Temelluk: Yaltaklanmak — Temkin: Ağır başlı olmak — Tenasül: Döllenmek — Tenakus: Azaltmak — Tenazür: Biçimde uygunolmak — Tenezzül: İnmek, aşağılık, göstermek — Tenkit: Seçmek, İyisini almak — Tenkihat: Azaltmalar, kesmeler, kırpmalar — Tenkil: Ezmek, tepelemek, kökünden kazmak.

Tatbikat mektebi:

Tanzim: Düzeltme, düzenleme, dizmek — Tavsit: Araya koma — Tavsiye: İsmarlama — Tavzih: Açma, açık söyleme — Temelluk: Dalkavukluk, yaltaklanma — Temkin: Ağırlık — Tenasül: Üreme — Tenakus: Eksilme, azalma — Tenezzül: Alçalma, alçak gönüllülük — Tenkil: Uzaklaştırma .

5 inci mektep:

Tanzim: Düzenleme, düzme — Tavsif: Bildirme — Tavsiye: Öne sürme — Tavzih: Açık etme — Temelluk: Okşama, yaltaklanma — Temellük: Satın alma, edinme — Temkin: Yerleşme, dayanma — Tenasül: Üreme, yavru yetişme — Tenakus: Azalma — Tenazur: Karşılıklı olma — Tenezzül: Ucuzlama, alçak gönüllülük — Tenkit: Ayırma — Tenkihat: Azaltma — Tenkil: Uzaklaştırma — Tenakus: Azalma.

49 uncu mektep:

Tanzim: Düzeltme — Tavsif: İyiyi kötüyü sayma — Tavsiye: Birisini koruma — Tavzih: Açıkça — Temellük: Edinmek — Temkin: Yedekli — Tenakus: Azalma — Tenasül: Birbirinden üreme — Tenazur: Karşı karşıya — Tenezzül: İnme — Tenkit: Yanlış bulma — Tenkihat: Yanlış bulmalar — Tenkil: Yatıştırma.

44 üncü mektep:

Tanzim: Düzme, düzeltme — Tavzih: Açma — Temkin: Ağır başlılık — Tenakus: Azalma, aşağı düşme — Tenasül: Dölleme — Tenazur: Karşılıklı — Tenezzül: Alçalma — Tenkihat: Çıkarma, düzeltme — Tenkil: Kovma.

2 inci mektep:

Tanzim: Düzene sokma, yoluna koma — Tavsif: Şöylesini böylesini söyleme — Tavsiye: Sağlık verme, öğüt verme — Tavzih: Açık anlatma — Temelluk: Dalkavukluk, yaltaklanım — Temellük: Benimseyiş — Temkin: Ağır başlılık — Tenasül: Türeyim, türeme — Tenakus: ksilme, Azalma — Tenazür: Karşılıklı olma — Tenezzül: Gönül alçaklığı — Tenkihat: Süzgüden geçirme, gözden geçirerek düzeltme.

Kapalı Hudutlar AŞANLAR

— 9 —

Esrarengiz tröstün Helsinki murahhası beni nasıl karşıladı !..

Bunun için olacak ki Helsinki de hem Atinanın sakin lâtafeti, hem şimal şehirlerinin saf tazeliği görülür.

Buraya bir pazar sabahı gelmeli, o vakit kıymeti anlaşılır. Körfezin parlak ufkunda kar küt leleri, saraylar, bahçeler kademe kademe arzı endam eder. Semada pırıldıyan bir altın görürsünüz. Bu bir ortodoks kilisesinin kubbesi üzerindeki yeni dünyadır.

Limanın methalindeki eski Sviborg bahrî istihkâmının topları çiçeklerle bezenir.

Viyoletta çarşısının önünde rıhtıma yanaştı. Etrafta bir çok sandallar vardı. Bunlarda süt, kapları, tere yağ kömeçikleri, taze yumurtalar ve başka muğaddî şeylerle güzel çiçek sepetleri vardı.

Bu hallerin öte tarafında gri mavi elbiseli, sarışın bir çocuk resicümhurun sarayı önünde nöbet bekliyor. Dünyada bu millet kadar sevimli, sakin, ciddî bir millet göremezsiniz. Hayret değil mi?. Şoförler verilen bahşişi kabul etmiyorlar bile.. Bahşiş almamakla beraber herkes nazik davranır. Burada genç kızların güzel olmasına rağmen "korta,, denile şey yoktur. Söz atma, randevu evine davet etme bilinmiyen şeylerdir. Olsa olsa delikanlı ve sevdiği güzel bir boks musaraası yaparlar, yahut beraberce Fiyortların ılık su yun da yüzerler.

Finlandiyada spor her şeye, hatâ aşka bile hakimdir.

Üç yüz odalı bir otel... Her odada bir tevrat.. Yemekte ne bira, ne şarap, ne de ispirtolu maddeler var.. Buna mukabil duvarlara asılmış lâvhalarda dinî mev'izeler okunuyor. İşte üçlerin benim için tensip ettikleri Hospiset oteli böyle bir yerdir.

Şimal şehirlerinin ekserisinde protestan cemiyetleri tarafından ihtiyar hanımlar ve mahcup gençler için açılmış olan böyle mutaassıp kârvansaraylara tesadüf olunur.

Muhterem "bir numaralıMösyö,, yahut Mister "Dündas Dugal,, burada outrmamı tensip etmiş.. Mubarek adam, baştan çıkmamak lığımı da temine kalkıştı galiba.. Bundan evvel buraya telgraf gönderilmemiş. Odaya yerleşiyorum. Bu sırada bir telefon zili çalınıyor. Açıyorum, biri diyor ki:

— Gazeteci efendi, sizsiniz değil mi?. Burası riyaziye doktoru Timin evi... Bendeniz Timim.

Bundan sonra muhatabım selis bir Fransızca ile benimle hemen müşerref olmak istediğini söyliyor. Kendisi Degers Upley Riyordunda Lidnatsolda oturuyormuş. Tramvaya bindikten sonra otuz dördüncü istasyonda inecğim. Hemen gidebilirsem memnun olacak... Yol iki saat sürermiş.

Bulvar mahiyetinde olan Fiyordlar boyunca tramvay — vapurlar yol alır. İki üç dakikada bir, bir sayfiyenin iskelesi önüne varılır, ve her iskelede görülen şeyler hemen hemen şunlara inhisar eder.

1 — Bir mektup kutusu.

2 — Boş süt çömçeleri.

3 — Banyo elbisesi giyinmiş güzel bir kadın.

4 — Bir deniz hamamı.

Tramvay-vapurun vatmanı mevcut mektupları mektup kutusuna kor. Boş süt çömçelerini alarak yerlerine dolularını bırakır. Vapur müşterilerinden bir zevç, bir birader, bir nişanlı veya işinden avdet eden bir baba iskeleye atlar ve hemen soyunarak mayosunu giyer, deniz hamamına dalar.

Otuz dördüncü iskele önünde adamın biri suda yaslanmış pipo içiyordu. Esmer tenli, adaleli olan bu adam sudan çıkarak beni karşıladı. Meğer riyaziye profesörü ve esrarengiz ikinci tröstün azası buymuş. Arkasına penyuar giydikten sonra beni sayfiyesine ithal etti. Sayfiye gök mavisine boyanmış pırıl pırıl pırıldıyan bir bina idi. İçeri girilir girilmez mayolu cemiyeti hafiye mensubu ciddî bir tavurla dedi ki:

— Şimdi ciddî işlerle meşgul olmamız lâzım.

Mösyö Tim bunları söyliyerek bir Finlandiya — Rusya haritası açtı ve masanın üzerine yaydı. Finlandyia tarafında zemin beyaz, pembe, kırmızı, al renkte boyanmıştı. Boya muhtelif vilâyetlerde bolşevikliğin tesirini gösterir tarzda tanzim edilmiş bulunuyordu. Pembe renk ne kadar koyulaşırsa o kadar çok komünist var demekti. Arazisi mahsuldar olan cenup kısım tamamen beyazdı. Vasatta Vaza'dan Ulea'ya kadar devam eden üç yüz kilo metrelik mıntakada renk pembeleşiyordu.

Tomua'dan itibaren harita kızıllaşıyordu. Laponların oturduğu evin şimalinde ise renk kıp kırmızıydı. Mösyö Tomi bana burasını göstererek dedi ki:

— Buraya Petsama derler. Buranın ahalisinin yüzde yetmiş beşi komünisttir.

(Devamı Var)

Hindu Avrupaî Hititlerin varisleri kimdir ?

Hitit saltanatını yıkan bir Hindu Avrupaî kavmin mağlûplerin ismini muhafaza ederek bir müddet saltanat sürdüğü tahmin olunuyor

Müsteşriklerden profesör Frédéric Hrozni Hitit yazıları hakkında mühim bir makale neşretmiştir. Profesör bu makelede Hitit yazısı ile Hindu Avrupaî yazılar arasında müşabehetleri göstermektedir. Makaleyi aynen tercüme ediyoruz:

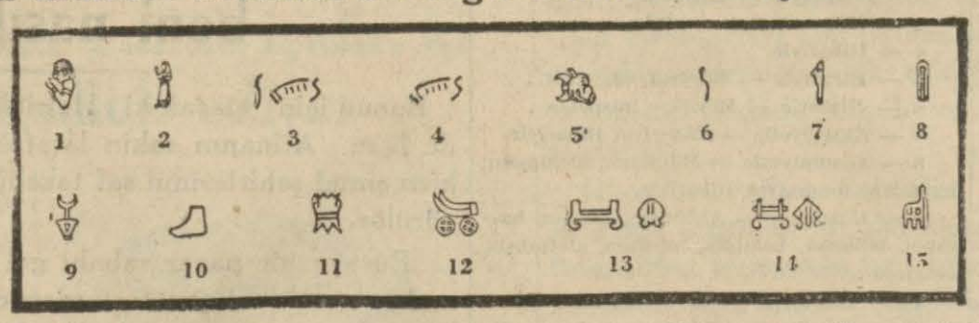

Hitit yazısının tetebbüü esnasında yaptığım keşiflerden birincisi müfredi mütekellim zamirin intibakını bulmak oldu. "Je,, kelimesi bütün lehçelerde en eski ve en mühim kelimelerdendir. Bu kelimenin tanılması her hangi bir lisanın tetebbüü için bir çok yeni tabirlerden kıymetlidir.

Bir ideogram nasıl okunur?

Hitit kitabeler evvelâ sözü söyliyen kimsenin tasviriyle başlarlar. (1 ve 2 numaralı şekiller) bu kelimenin kıymeti telâffuziyesi meçhul olsa bile "ben im,, ile ifade ilk hatıra gelecek şeydir. Maamafih Bulgar madeninde bulunmuş olan bir kitabede bu işaretlerdenbiri yerine (3) numaralı şekil görülmüştür.

Bu şekil bize savtî bir ifade temin eder. Ağlebi ihtimal bu şeklin telâffuzu (a — mu) dur; bunu böyle kabul etmemizin sebebi de şudur: (4) numaralı şekilde görülen mukavves işaret ((5) numaralı (ideogram) dan yani öküz kafasından husule geliyor. Bu işaret altında (Mutavallu) hükûmdar ismi başladığından şüphesiz (mu) telâffuz edilmektedir.

(6) numaralı şekildeki mukavves şekle gelince baş işaretidir. (7 numaralı şekil). Bu baş şekline (8 numaralı) şekille tevali suretinde tesadüf olunduğundan şüphesiz "a,, savtiyesi kıymetindedir.

Bundan (je) nin yani (ben) mânasına gelen zamirin hiyeroglifik Hitit yazısında (a — mu) ya tevafuk ettiği neticesine vardım.

Bu kelime bana (cunéiforme) Hitit yazısındaki (amug) u rumca (emci) yi ve saireyi hatırlattı. Bu garip hâdise Hiyeroglifik Hitit lisanının rumca, lâtince ve Slâv lisanları ile karabeti olan Hindu Avrupaî bir lisan olduğu zannını veriyor.

Bu kelimeye müfret mülkî zamir olan (ames) de merbuttur. Bu Fransızca (mon) rumca (amos) şeklini alan (benim) kelimesidir. Bundan başka bazı defa (ames) şeklinin yerine (meas) şekli gelir. Bu şekil zahmetsizce Lâtince (meus) a intibak ettirilebilir.

Hiyeroglifler arasından bir medeniyetin tetebbüü

Hiyeroglifik Hitit lisanının Hindu Avrupaî grupa ithal eden diğer bir misal söyliyeceğim. (9 numaralı) şekilde kamerin hilâli garip bir kaide üzerinde görülür. Bu işaretin telâffuzunu (menulas) olarak buldum. Bu da lâtince (mensis) Litüanyaca (menulis) kelimelerini hatırlatıyor. Bu keşif medeniyetler tarihi noktai nazarından da alâka uyandırır.

Çünkü hali hazırda sancağında hilâl bulunan memlekette Milâttan iki bin sene evvel mabetlerin önüne bu işaretin konduğu ve bu hilâlin daha o vakit sembolik bir kıymeti haiz olduğu tezahür eder.

Ayni suretle güneşe Hitit lisanında (tumakalas) dendiği anlaşılabilmiştir. Böylece cunéiforme Hitit lisanında görülen ve mânası henüz meşkûk olan (tumakesar) kelimesinin mânası meydana çıkmıştır. Bu iki kelime Hindu Avrupaî bir menşeden gelmişe benzemiyorlar. İki ilk hece Mısır güneş ilâhı (Atona) nın ismini hatırlatıyor.

Mısırlıları küçük Asyaya yaptıkları seyahatlerde (Atona) ilâhına tapmak itiyadını ithal etmiş olmaları ihtimali de vardır.

Hindu Avrupaî menş'e malik olan diğer bir Hitit kelime de (10 ile gösterilen ve (padai) telâffuz edilen kelimedir. Bunu zahmetsizce lâtincede (pedes) ve Fransızcada (piye = pied) şeklinde buluruz.

(Şekil 11) deki vasanas kelimesi lâtince (vestis) kelimesiyle ve (vayanas) kelimesi de Hintçede (vahana), Almanca (vagen) İslavca (vuz) kelimeleri ile akrabadır. Bu kelimenin (idéografik) şekli (şekil 12) Hititlerin iki tekerlekli harp arabasını iptidaî bir şekilde gösterir.

Bereket versin ki Hitit müellifler yazılarına bazan (idéografik) bir kıymet bazan fonetik bir kıymet veriyorlardı. Böylece ilmî tetebbüler kolaylaşıyor.

Ecdat hürmeti vekelimeleri

Malati hükümdarı (Sulumala) nın ismi ve "oğul,, mânasına gelen Hiyeroglif sayesinde bu işaretin savtî kıymetinin "sunas,, olduğu anlaşılmıştır. Bu kelime Hindu Avrupaî (sunus) ile karabete maliktir.

Bu son kelime de İslavca (sun) ve Almanca (sohn) ile bir kök tendir. Babaya (tata) denir, Slavcası (tata) dır. Büyük baba (jus) büyük babanın babası (jutus), onun babası (julitas) tır.

Bu son iki kelime tasgiridir. (Sunas) a gelince onun tasgiri olan (Sunamasas) torun demekti ve mânası kelimesi kelimesine (beşikteki oğul) demekti.

Torunun idéogramı ya (13) numaralı şekil, yahut (14) numaralı şekildi. Bunlar da iki nesli göstermek için bir yatak ve bir beşik vardır.

Torunun çocuğuna (sunamasas malukalas) yani beşikteki torun denirdi. (Malukalas) kelimesinde Slavca (mali) küçük kelimesi ve (kalas) tasgir edatı meydana çıkar.

(Kalas) tasgir edatını lâtince (Homouculus = homonkülüs) de buluruz. Torunun torunu (sumuvas) tesmiye olunurdu. Bu müzaaf tasgirdir. Onun oğluna da (Sumuvanuvas) denirdi ki üç defa tasgiri ifade eder.

Onu takip eden derece (sumutus) dır ve böylece devam eder. Böylece Hiyeroglifik Hitit kitabeler onuncu dereceye kadar ecdat ve ahfadı göstermek için muhtelif kelimeler kullanırlardı. Filoloji tarihinde bunun emsali hemen hemen yoktur.

Bu hâdiseyi nasıl izah etmeli ? Bizim faraziyemiz şudur: "Hiyeroglifik) yazı kullanan Hititler bütün Hindu Avrupaî milletler gibi ecdat hürmeti beslerlerdi. Kitabeler, tahmin ettiğime göre "ithaf,, lardır. Ecdada binalar, kasırlar, mezarlar, bir nevi iskemleler (şekil 15) tahsis olunur. İskemleler mabetlere ve evlere konur. Ölenlerin ruhlarının dinlenebilmesi temin olunurdu. Bu akide, nesil tâdadında kullanılan kelimelerin çokluğunu izah edebilir .

Hiyeroglifik Hitit yazılarının esrarlı müellifleri

Hiyeroglifik Hitit lehçesini cunéiforme (küneiform) Hitit yazısını kullanan millete atfedemez. Şuhalde bir mesele karşısında kalmıyor. Hiyeroglifik kitabelerin müelliflerine ne isim vermeli. Acaba bunlar hakikî Hititler midir?. Benim kanaatimce bu millet kitabelerinde ismini işaret etmemiştir. Bu kitabelerden bazısı Hitit imparatorluğunun tahribi akibindeki zamana aittir. Yani Milâttan (1200) sene evvel yazılmıştır. Bunları Mısırlıların (deniz kavimleri) adını verdikleri kavimlere atfetmelidir. Fakat bunların büyük bir kısmı bu devirden evveldir ve Milâdın iki bin sene evvelisine aittir. Bundan bir kaç sene mukaddem Hogart ve Says ismindeki iki İngiliz (Hititiyat) mütahassısı bu Hiyoroglifik kitabelerin, Asurîler tarafından Muşkaya tesmiye olunan ve Milâttan 1100 sene evvel kral Teglat Falazar ile harp eden kavma ait olduğu faraziyesini ileri sürdüler. Hattâ Forer bu kitabeleri yazanların Pelajlar olduğunu iddiaya kadar vardı.

Bir "Şimal,, milletinin küçük Asyayı istilâsı

Bu iki faraziyeden birincisi bence esaslı değildir. İkicinsi ise tamamen saçmadır. Elimizdeki delillere göre bu yeni Hindu Avrupaî lisan Milâttan 1200 sene kadar evvel Hitit imparatorluğu üzerine hücum eden (şimal) kavimlerinden birine aittir. Bu, Avrupanın cenubu garbisinden küçük Asyaya doğru yeniden hicret ederek istilâda bulunan Hindu Avrupaî milletlerin hareketidir.

Bunlar Milâttan on üç asır evvel cesim dalgaalr halinde Balkanlardan Boğaziçi tarikiyle küçük Asyaya, Asuristana ve hattâ Filistine kadar akın ederek yollarında ne buldularsa harp etmişler bu meyanda Hitit imparatorluğunu da süpürmüşlerdir. Ve ancak Firavun üçüncü Ramzes idaresinde ki Mısırın hudunda durmuşlardır. Bu istilâ, Hindu Avrupaî millet lerle Slikyalıların ve Hititlerin on dan 1300 ve 1800 sene evvel yaptıkları istilâya müşabihtir.

Maamafih hali hazırda bu grupa evvelâ, Hindu Avrupaî Hititlerin saltanatını imha edenlerle ilk haleflerinin yazılarını ithal ediyoruz. Bu milletin Avrupadan Milâttan 1200 sene evvel geldiğini zannetmem.

Benim zannımca bunlar Milâttan yirmi asır evvel Hindu Avrupaî Hititlerle Sikyalıların civarında daha doğrusu bu milletlerden daha garpta Galatya, Likaonya ve Frigya müstakil devletlerinin arazisinde yerleşmişti.

Böylece Hitit Hiyeroğlifleri ile Likya ve Likaonya Hiyeroglifleri arasındaki müşabehet anlaşılır.Bu kavim Frigyalıların, Ermenilerin ve Likyalıların küçük Asyayı istilâları esnasında bu mıntakadan kovuldu. Barbar kavimler onu garptan şarka sürdüler. Her taraftan tazyik olunan Hitit imparatorluğuna hücum mecburiyetinde kaldı ve imparatorluk da ilk taarda mahvoldu.

Böylece yeni (Hitit) millet ki (Hitit) imparatorluğunun sî mirasına kısa bir müddet kondu. Bilâhare diğer şimal letlerin istilâsı vukua geldi. hazırda Hiyeroglifik Hitit mil nin Suriyede siyasî nüfuz mın sının hududu çizilebilir. Bu mıntakası şimalde Malatya ve nupta (Humus) şehirleri ara dadır.

Milâttan 1617 sene evvel A ler Kargemişi alınca inhitat b dı. Bu şehirdeki Asurî kitabele mıntakayı (Hati toprağı) olar isimlendiğine göre Hindu Avr sif ettiğine göre Hindu Avr milletlerin varislerince mağlûp let isminin takabbül edilmiş ğu tahmin edilebilir.

Kargemişin alınması As yerleşmiş en eski Hindu rupaî millet olan Hititlerin is tarihten silmiştir .

Kurt, Kuzu, Kartal Kavgası

Muharriri : Ömer R

— 25 —

Nu Meryemin nazarı dikkatini celbetti:

— Dikkat ediyormusun, Markus bizi su mahzenine götürecek gizli merdivenden bir kaç adım ötededir. Başında yalnız iki muhafız var. Markus hayattaysa onu kurtarmak imkânı mevcut.

— Nasıl?..

— Biz kapıyı yavaşça açarak Markusu içeri salar, sonra biz de bir anda kaybolur ve kapıyı kaparız.. Kapının nasıl açıldığını bir kimse bilmediğinden biz de Markusu kurtarmış oluruz.

— Tecrübe edelim!.

İki kadın yavaş yavaş ilerlediler.. Ortalık iyice kararmıştı. Muhafızlar, Romalının beyhuş yatmasından ve silâhsız bulunmasından dolayı uzakta oturuyor ve konuşuyorlardı.

İki kadın, yere sürüne sürüne Markusun yanına vardılar. Meryem onun kulağına igildi:

— Markus, dedi. Dinle. Kımıldama ve ses çıkarma!. Ben Meryem!. Markus bu kelimeyi duyar duymaz cevap verdi:

— Ölü müyüm?.

— Değilsin! Markus.. Beni dinlersen kurtuluruz..

— Ne yapayım?.

— Ayağa kalkabilir misin?.

— Belki..

— O halde Nu koluna girsin... Ben de kapıyı açayım.

Nu, Markusun koluna girdi ve Meryem kapıya yürüdü. Müşkülât la atılan bir kaç adımdan sonra kapının önüne vardılar.. Markus kapının önünde düştü... Mahmuzları şakırdadı.. Muhafızlar, fener arıyarak vaziyeti anlamak istediler...

Meryemle Nu, bütün kuvvetleri ile Markusu çekmeğe uğraştılar. -

Muhafızlar fenerle yetişirlerse her şey bitecekti.. Nu, Markusu kollarından çekiyor, Meryem ona yardım ediyordu. Markusun tam içeri girdiği anda muhafızlar yetiştiler. İçlerinden biri yere kapanarak Meryemi eteklerinden yakaladı. Meryem bağırdı:

— Kapıyı hemen kapa..

Ve kapının kapandığını duydu. Muhafızlar bağırıp çağırıyorlardı. Kalip ile arkadaşları yetiştiler. Kalip Meryemi tanıdı:

— Meryem!. Burada işin ne?.

— Ne olacak. Sizden ayrı düştüğüm gündenberi buralarda lanıyorum.

— O halde Markusu nereye ladın?.

— Öyle birşeyden haberim Yalnız demin bir adamın bura kaçtığını gördüm.

— Kaçamaz. Sen onu ner sakladın?.

— Bilmiyorum, dedim...

Kalip emretti:

— Bu kadını yakalayıp ba yın ve etrafı yoklayın..

Fakat Markusu bulmak mü kün değildi..

Zabitlerden biri bağırdı:

— Hain kadını öldürün!.

Askerlerden biri kılıcını sıyrak ilerledi.. Meryem gözle kapıyarak bekledi.. Fakat K emir veren Zabitin kulağına lerek bir kaç söz fısıldadı. Z başka bir emir verdi:

— Bu kadını tutun!. Mah götürün, büyük babası Beno verin.. Kendisi bizzat bu h muhakeme ederek hükmünü v sin. Benoni ona sakladığı her yi söyletir..

Askerler Meryemi yakalıya götürdüler..

— 16 —

Sanhedrim

Meryem, askerlerin elinde n bede götürülerek küçük bir od atıldı ve yere serilerek uyun istedi.. Fakat her gözlerini y dukça o kadar korkunç manza lar karşısında kaldı ki hemen lerini açarak kâbustan kurtul istedi... Dışardan hep feryat, lık, inilti aksediyordu. Ken Nu ile Markusu düşünüyordu.

Onların ikisi de, kim bilir, nun dışarda kalmasından ne dar muazzep olmuşlardı. Fil kika bunların ikisi içeriye gir ten ve Meryemin dışarda, yal dilerin eline düştüğünü anladık sonra müthiş bir azaba uğram lardı. Markus bir aralık ken gelerek vaziyeti anladıktan so beyin hummasına tutulmuş çıldırmıştı..

Meryem, bir müddet düşün ten sonra tekrar uyumağa çal Tam gözlerini yumacağı sır odanın içinden derin bir i duydu.

(Devamı var

SPOR

Slavya Geliyor

Rusyaya 27 Temmuzda hareket edilecek

Geçenlerde Rusların atlet, tenisçi ve futbolcularımızı davet ettiklerini ve hareket tarihinin 27 haziran olarak tesbitini rica ettiklerini haber vermiştik. Öğrendiğimize göre davete bu tarihte icabet etmek mümkün olamıyacak gibidir. Henüz şilt maçları bitmediği gibi muhtelif klüplerin de bu tarihlerde kabul ettikleri müsabakalar 15 de kabul ettikleri müsakalar vardır. Meselâ Fenerbahçe takımı 15 temmuz için meşhur "Slâvya,, takımile şehrimizde maç yapmak üzere mutabık kalmıştır. Sonra 24 temmuzda da İstanbulda Türk - Yunan millî takımlarının karşılaşması, Yunanlıların henüz cevap vermemelerine rağmen, ihtimal dahilindedir.

Bu itibarla Rusyaya 27 temmuz da hareket edilmesi en uygun olarak telâkki olunuyor.

Türkiye birincilikleri

Türkiye futbol birinciliği müsabakalarının bu sene yapılıp yapılmıyacağı henüz kararlaştırılmış değildir. Gelecek ay içinde şehrimizde yapılacak umumî merkez iç timaında bu meselede konuşularak karara bağlanacaktır.

Galatasaray klübünden ayrılanlar yeni bir klüp kuruyorlar

Haber verildiğine göre, Galatasaray klübünden ayrılan veya ayrılmak istiyen bir kaç idareci ve sporcu (Sarı — Kırmızı klüp) ismiyle yeni bir teşekkül vücuda getirmiye karar vermişlerdir.

Bu teşebbüste bulunanların şimdiki idare heyetinin büyük bir ekseriyetle seçildiği son kongrede ekalliyette kalanlar arasında bulunanlar olduğu söyleniyor.

Doğrusunu söylemek lâzım gelirse, Galatasaray klübünde senelerdenberi bir ikilik olduğu zannını veren gölgeli görünüşün bu suretle vüzuhlaşması iki tarafın da faaliyeti ve muvaffakıyeti için münasip sayılabilir.

Daha ilk hamlede Galatasaray renklerine sadakat göstermeyi klübe verdikleri isimle ispat eden yeni teşekküle muvaffakıyet temenni ederiz.

Yozgatta idman şenlikleri

Yozgat'ın Orta mektep yavruları

Yozgat orta mektebinin geçen hafta içinde yapılan idman şenliği Halkevi spor sahasında muvaffakıyetli bir netice ile ve yüzlerce seyircinin takdir ve alkışlarile yapıldı. Yarınki devrin baba ve anaları olacak olan bu genç neslin çelik iman ve çelik bünyeli varlıkları karşısında göğüsleri kabaran çocuk velilerinin yüzlerinde mektep idaresine karşı minnet şeklindeki teşekkürleri beliriyordu. Orta mektep atletlerinin ve izcilerinin geçit resmileriyle başlıyan bu idman bayramı Yozgatlılar için unutulmaz bir hatıra olmuştur. Sayısı kırka çıkarılan orta mektep izcilerinin çocuk olmalarına rağmen vakur adımları yarın için bize daha canlı ve feyizli ümitler vermiştir.

Halkevi spor ve idman şubeleri Çoruma bir gezinti yaparak orada bir idman yurdile bir maç yapmak ve çoban piyesini halka temsil etmek arzusunda olduğunu Çorum Halkevine ve Çorum geç ve değerli belediye reisi Baha Beye yazmış ve dileklerinin is'afını da rica etmişlerdir. Çorumlular bu dileğe muvafakat ederlerse bu ay için bu gezinti yapılacaktır.

Enis Ziya

İzmirde futbol maçları

İZMİR, 20 (Hususî) — (Anadolu) gazetesi tarafından tertip edilen kupa maçlarında san'atlar mektebi kazanmıştır. Önümüzdeki cuma günü şampiyon takımla diğer bir mektepli takım arasında Maarif Cemiyeti menfaatine bir maç yapılacaktır.

Muhafız gücü bisikletçileri

KIRKLARELİ, 20 (A.A.) — Muhafız gücü bsikletçileri saat 10 da geldiler. Süvari fırkasında misafir edildiler. Yarın Edirneye gideceklerdir.

Atletizm

Tam atletizm mevsiminde bulunuyoruz. Komşumuz Yunanlılar daha bir ay evvel İsviçreliler, Mısırlılarla temsilî ve millî müsabakalar yaptılar. Bugünlerde de eski ve yeni dünyada en hararetli atletizm temasları yapılılor.

Milletler, bu spora verdikleri emek nisbetinde muvaffak olmak üzere formalarını temsile çalışıyorlar. Ve bu arada pek eski zamandanberi atletizmi benimsemiş ve son senelerde daha esaslı idare edilen Yunan atletizm hayatında mühim muvaffakiyetler görülüyor..

Avrupada yapılan son büyük beynelmilel müsabakalara iştirak eden Yunanlı atletler 200 ve 110 metre mania, 400 metre manialı koşularda hem de Balkan rekorlarını kırarak birinci oluyorlar. Dünyanın her tarafında böyle hararetli müsabakalar devam ediyor.

* * *

Sporun her şubesinde olduğu gibi atletizm sahasında da muvaffakıyet heyetlerin üzerlerine düşen vazifeyi bilerek çalışarak yapmaları, klüplerin bu sporu himayesi ve atletlerin de hayatın her türlü sui istimalatından uzak kalarak ve devamlı olarak çalışmalariyle elde edilebilmek tedir.

Hükûmet yardım ediyor, şimdiden sonra da daha ziyade edecektir. Federasyon hassasiyetle çalışıyor. Heyetteki arkadaşlar keza.. Klüpler umumiyetle daha bu sporu tam benimsemiş ve anlamış idarecileri olmamakla beraber cereyana uyarak atletizm şubelerini de kuvvetlendirmek için çalışmağa başladılar.

Atletlere gelince: (Başka bir yazımda çalışma noksanlarımızı uzun uzadıya yazacağım). Fakat bu kadar yardım ve hüsnü niyetle çalışmaya rağmen mevsimin en müsait kısmı ihmalle karışık umumî anlaşamamazlıktan — bir az parasızlık ve biraz bugün de yaparız, yarın da yaparız derken — boşuna geçti ve geçiyor. Temmuz ve ağustos aylarında eski ve yeni dünyanın her tarafındaki sıcak memleketlerde çalışmayı hafifletirler. Müsabakalar yapmayıp istrahata çekilirler. Bizim de böyle yapmamız icap ederken müsabaka yapmış olmaklığımız için bu aylarda da bizim için bu istirahat mümkün olmıyacaktır.

Şehir birincilikleri ve millî müsabakalarda şahsî, klüp ve millî formayı muvaffakiyetle temsil edebilmemiz için çok çalışmak mevsimin ikinci müsait kısmı olan son baharda ise çoğumuz forsumuzu kaybetmek zaruretine düşeceğiz... Bu takdirde o zamana tesadüf eden Balkan oyunlarında ağlebi ihtimal evvelki seneler gibi muvaffak olamıyarak döneceğiz.

* * *

Yukarda yazdıklarımda umum atlet arkadaşlar, bu işten anlıyan idareciler de benimle hem fikirdir Federasyondan heyetlerden mukarrer şehir birincilikleri ve beynelmilel müsabakalar bir az isticallerini, hattâ bugünerde İstanbul birinciliklerini yapmalarını rica ediyoruz.. Klüplerinde aralarında müsabakalar yaparak atletlere bir kaç müsabaka fazla yapmak fırsatını vermelerini memleket atletizmi için hayırlı olacağından görmek istiyoruz ve bekliyoruz.

800cü Ziya

Cuma günü yapılacak müsabakalar

Fenerbahçe Atletizm bayramı

Istanbulspor — Beşiktaş arasında son lig maçı

Cuma günkü müsabakalarda kazanacakları tahmin edilen Füruzan, Tevfik, Muhtar Sezai, Ziya, Ibrahim, Feham Beyler

Önümüzdeki cuma günü Fenerbahçe stadı güzel bir spor günü yaşıyacaktır. Evvelâ Fenerbahçe klübü senelik atletizm bayramını yapacak ve musabakalara Kurtuluş atletleri de iştirak edecekler dir. Bu itibarla müsabakalar daha başka bir ehemmiyet alacaktır.

Sonra aynı sahada şampiyona maçlarının sonuncusu yapılacak, İstanbulsporla Beşiktaş takımları karşılaşacaklardır.

Dereceler üzerinde tesiri haiz olmıyan ve ancak müsabaka kıymeti itibariyle yüksek bulunan bu maçtan başka bir yazıda bahsederek bugün atletizm müsabakaları hakında malûmat vereceğiz.

Bu müsabakalara saat ikide geçit resmi ile başlanacaktır.

Yapılacak müsabakalar şunlardır:

100, 200, 400, 800, 1500, 3000 ve 110 metre sürat, mukavemet ve mania koşuları. Tek adım, üç adım, irtifa, sırık, gülle, disk, cirit atma ve atlamalar.

100 : 200 : 400 : 800 Balkan bayrak koşusu ve bütün klüplere açık olmak üzere 4×400 bayrak yarışı.

Müsabakalara girenler

Müsabakaların çok muntazam olması için tertibat alınmıştır. Mükâfatlar: madalyalar ve "Gazi büstü,, dür.

Müsabakalara Fenerbahçeden Hilmi, Fruzan, Faham, Ziya, Tevfik Nijat, Fikret, Sadri, Cihat, Manol, Niyazi, Seyfi Cihat, Mehmet, Safa gibi tanınmış atıletler gireceklerdir.

Kurtuluş atletleri arasında da kollej müsabakaları galipleri ve iyi dereceler kazanmış atletler vardır. Meselâ kollejin (1500) galibi Petropulyadis cuma günü (800) de koşacak ve Ziyaya mühim bir rakip olacaktır.

Panaki 1500 ve 300 te çok tanınmış bir koşucudur. Papadoplos kollej müsabakalarında 100 ve 200 metre ikincisidir.

Bu itibarla Fenerin 100 metrecilerine çok tehlikeli bir rakiptir.. Mücadele, sürat koşularında Papaduplos ile Hilminin, 400 de Nikopulos ile Fruzanın, 800 de Ziya ile Petropulyadisin, sırık Hristidi ile Sadrinin, atmalarda İbrahim ile Fethinin arasında cereyan etmesi çok kuvvetlidir. 1500 ile 300 metrenin Pandaki, Manialı atlamanın Tevfik, yüksek atlamanın da Cihat tarafından kazanılacağı muhakkak sayılmaktadır.

Müsabakalarda bando muzika da bulunacaktır.

* * *

Bu haftaki maçlar

İstanbul Futbol heyetinden:

23—6—933 cuma günü icra edilecek maçlar :

Taksim stadında :

Hilâl — Altınordu tekrar maç saat 14,30 hâkem: Saim Turgut Bey.

Fenerbahçe — Vefa — Kumkapı 29 dakikalık yarım kalan maç 18.30 da hâkem: Kemal Halim Bey.

Fenerbahçe stadında:

Beşiktaş — İst. Spor takımı saat 15.15 te hâkem: M. Reşat Bey. Beşiktaş — İst. Spor 1 inci takımı saat 17.30 da hâkem: Sait Salâhattin Bey .

Beşiktaş jimnastik klübü bu müsabakanın gelecek seneye tehirini teklif etmişse de heyetmiz nizamnameye oymıyan bu teklifi şayanı müzakere bulmıyarak müsabakanın icrasına karar vermiştir.

Kadınlar arasında futbol takımları!

İtalyanın Milân şehrinde kadınlar futbola büyük bir merak ve alâka göstermektedirler Bu alâka kısa bir zamanda bir kaç kadın ekipinin doğmasın sebep olmuştur. Resmimiz iki takım arasında yapılan bir maçı gösteriyor.

HİKÂYE

KISA HESAP

Yazan : Mediha Münür

Otomobil satın almıyacağım.

Otomobil satın almak, alışve - rişte aldanmaktır.

Eğer taksi saatine bakmazsanız, sizi şoför nihayet üç beş kuruş aldatır. Pazarlığa kalkışırsanız, çok kere elli kuruşluk yere altmış kuruşa gitmiş olursunuz. Bu aldatış da nihayet on kuruşun içinde kalır.

Ama ve lâkin otomobil ticarethanelerinde geniş mikyasta aldanırsınız. Hokka altına gidersiniz!

Ben de otomobil almak istiyorum.

En büyük emelim buydu. Otomobil sahibi olmak.

Hesabımı, kitabımı gayet iyi bilirim.

Hele son senelerin tasarruf propagandası beni çok daha fazla muktesit yaptı.

İğneyle kuyu kazdım. İki yüz lira aylığımdan iki bin lira biriktirdim.

— Heh, dedim, artık bir otomobil alabilirim.

Artık muradıma erebilirim.

Esasen, tanıdığım bir otomobil tüccarı:

— Bana gel, demişti, sana ucuzca bir otomobil vereyim.

Gittim, ama derhal almıyacak, ince dokuyup sık eliyecek, otomobile yakından bakacaktım.

Dükkâna girdim.

Bana evvelâ kırk beygir kuvvetinde bir otomobil gösterdi.

— Nasıl, dedi.

— Alâ, dedim.

Ve sordum:

— Kaça?.

— Seksene...

Anladınız değil mi?.. Ne seksen, ne de sekiz yüzdü. Sekiz bin liralık bir otomobildi.

İnsanı ama da aldatıyorlar.

Tekrar sordum:

— Bu kırk beygir kuvvetindeki otomobille kaç kilometre süratli gidilir.

Dedi ki:

— Rahat rahat, seksen kilometre yaparsın.

Bunun üzerine güldüm:

— Bir kâğıt kalem ver bakayım.

— Alınız..

Elime kâğıtla kalemi aldım ve hesap ettim.

Hayır, harp borçları, paraların istikrarı gibi meselelerde yapılan uzun hesabı yapmadım. Kısaca hesap ettim:

Bir beygir saatte rahat rahat 12 kilometre yaparsa, 40 beygir kaç kilometre yapar?.

$$\frac{12\times40}{1} = 480$$

Otomobil tüccarına gösterdim. Bu sefer o sordu:

— Bu nedir?.

Dedim ki:

— Otomobilin saatte 480 kilometre yapması lâzım.

Adam kahkahayla güldü ve benimle alay etti:

Ben gene kalemle kâğıdı aldım ve gene hesap ettim:

Eğer bir at, bir saatte 12 kilometre yol alırsa, 40 at 12 kilometreyi kaç saatte alır?.

$$\frac{1\times 80}{12} = 6,\ 8/12$$

Bunun üzerine hiddetlendim:

— Yahu, dedim, nasıl utanmadan otomobilin 40 beygir kuvvetinde olduğunu söylüyorsun?.

— Ya kaç beygir?.

— 6 beygir kuvvetinde.

— Anlamadım.

— İşte hesap.

Hesabıma baktı ve benimle gene eğlendi, gene güldü.

Ben gene sordum:

— Bir beygir yorulmadan kaç kişi çekebilir?.

— 10 kişi.

— Alâ.

Yaşasın kalem kâğıt. Hemen hesaba başladım:

1 beygir 10 kişi çekerse, 40 beygir (10×40) = 400 çeker.. Bundan doğru hesap olamaz.

— Senin otomobil 400 kişi çeker mi?.

— Çekmez!

Ve gene güldü, gene benimle alay etti.

Varsın gülsün.

Ben otomobili almadım.

Çünkü bu kadar ince hesaptan sonra otomobili almış olsaydım, işte o zaman beni aptal yerine koyardı.

Polis Haberleri

45 kuruş yüzünden arkadaşını yaraladı

Dün saat on beşte Sirkeci istasyoncaddesinde iki kundura boyacısı arasında 45 kuruş alacak yüzünden kavga çıkmış, birsinin ağırca yaralanmasile neticelenmiştir.

Kavga edenler Sadettin ve Zatis isimlerindedir. Bunlardan Zatis sustalı çakıyle Sadettini sol memesi altından ve karnından tehlikeli surette yaralamıştır. Zatis yakalanmış, Sadettin Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Bir alacak yüzünden ..

Haydarpaşa istasyonunda arabacılar kâhyası Hilmi ile şoför Sadettin 25 kuruş kadar ufak bir alacak yüzünden kavga etmişlerdir. Şoför fazla kızdığından Hilmiyi iyice döğmüş ve yüzünden yaralamıştır.

§ Mahmutpaşada Baltacı hanında oturan Mehmet Yüksek kaldırımda sucu Aliden su içerken Ali elli lirasını çalmış fakat görülerek yakalanmıştır.

§ Sirkecide Alemdar otelinde oturan Ziya Beyin 14 lirası sabıkalılar tarafından çalınmıştır.

Zabıta, bu parayı sabıkalılardan Halit ile İrfanın çaldıklarını öğrenmiş ve her ikisini de yakalamıştır.

§ Hasköyde oturan Mehmet ve Ahmet isminde iki kafadar zilzurna sarhoş olacak kadar içtikten sonra etraftan gelip geçenlere sarkıntılık etmiye başlamışlar, zabıta her ikisini de yakalamıştır.

§ Kapalıçarşıda bir kuyumcu yanında çalışan Şehap ismindeki çırak ustası olmadığı bir vakit kandili yakmıştır. Kandil birden parlamış ve çocuğun yüzünü yakmıştır.

Kapanan yurt

Ayasofya camii içindeki kimsesiz yurdu belediyece kapanmıştır. Bunada sebep munhasıran fakir ve kimsezilere ait olan bu binada işleri güçleri olanların oturdukları görülmesidir.

Bir alacak

Bir adamın ölmesine sebep oldu

Cinayet Adalar iskelesinde işlenmiştir

Evvelki akşam köprünün Adalar iskelesinde ufak bir alacak yüzünden bir cinayet olmuştur.

Köprünün adalar iskelesinde ilkbahar manavı Mehmet, Karaköyde Kara Mustafa paşa sokağında 18 numaralı dükkânda ahçı Faikten iki gün evvel yemek yemiştir.

Faik evvelki akşam saat yediye doğru manav dükkânına gelmiş, 50 kuruş tutan yemek parasını istemiştir. Mehmedin işi çoktur. Vapurlara binenlere yemiş, öteberi satmakla meşguldür. Bu arada kendisinden yemek parasını istiyen ahçıya:

— Şimdi git görüyorsun işim var. Sonra gel! Kaçmıyoruz ya! diye cevap vermiştir. Faik parayı istemekte ısrar edince zaten sabıkalı olan Mehmedin kafası kızmış, parayı vermiyeceğini söylemiştir. Bu arada ileri geri lâflar söylenmiş ve ahçı;

— Peki seninle görüşürüz diyerek gitmiştir. Aradan on dakika geçmeden ahçı Faik dükkânın önünde görünmüş ve hiçbir şey söylemeden tabancasını çekmiş, fıstıkları yerleştirmekte olan Mehmedin üzerine dört el ateş etmiştir. Çıkan kurşunlardan ikisi Mehmedin başına ve sırtına, diğer kurşun da fıstıkçı İbrahimin sırtını hafifçe sıyırmıştır. Mehmedin yere düşmesi ve vapur bekliyen halkın biribirine karışması üzerine Faik, köprü üstüne çıkarak Eminönü cihetine doğru kaçmak istemişse de polisler tarafından yakalanmıştır. Yaralı manav Beyoğlu zükûr hastanesine kaldırılmış, bir saat sonra ölmüştür. Zabıta tahkikata devam etmektedir.

Nasihata karşı kurşun!

Malatyada Akpınar mahallesinde Dişbudak sokağında ağır bir yaralama vak'ası olmuştur. Apar Mehmet adı ile maruf sabıkalı kendisine nasihat vermek isteyen eski Kale nahiyesi müdürü Mehmet Nuri Beyi kurşunla ve ağır surette omuzundan yaralamıştır. Apar, tabancasının bütün kurşunlarını Nuri Beyin üzerine boşaltmış, fakat bunlardan yalnız bir tanesi isabet etmiştir. Vak'ayı müteakip müteca viz kaçmış, yaralı Nuri Bey de hastaneye kaldırılmıştır.

Muş - Bitlis maçı yarım kaldı!

Bitlis, 19 — Dün çok büyük bir alâka ile beklenilen Muş-Bitlis taraşma maçı maalesef gürültülü bir şekilde bitmiştir. Maç Bitlis Güzel dere klübünün sporculuk ruhile telif edilemiyecek hareketlerile çığrından çıkmış ve Muş takımı "biz oyun için geldik, döğüş etmek için değil!.,, diyerek sahayı terketmişlerdir.

Vakıt — Hâdiseyi teessüfle kaydediyoruz. Düşüncemizi, hâdise tafsilâtını lâyıkile öğrendikten sonra işaret edeceğiz.

Dünya Haberleri

Bir serseri

Her geçtiği memleketten bir çok şey aşırdı

Sofyada bir tesadüf neticesi yakayı ele verdi

Sofya, 19 (Hususî) — Burada Mozes Jak Keusen isminde beynelmilel bir dolandırıcı yakalanmıştır.

Bu adamın üzerinde bulunan mücevherat ve bazı eşya kendisinin çok yaman bir hırsız olduğunu göstermektedir.

Jak Keusen bu ayın 12 sinde İstanbuldan şehrimize gelmiştir. Sofyadan ayrılacağı günlerde bir tesadüf neticesinde yakalanmıştır.

Yakalanma hâdisesi şöyle olmuştur:

Burada Splandit otelinde doktor Zolenfelt isminde bir Macar ticaret mümessili oturmaktadır. Bu adam dün sabah odasını kilitliyerek çıkıyor, fakat bir şey almak icap ettiğinden on dakika sonra tekrar odaya avdet etmek mecburiyetinde kalıyor.

Zolenfelt, on dakika sonra tekrar odasına geldiği vakit oda kapısını açık buluyor.

İçerden de bir çok eşyanın karıştırılmış olduğunu farkediyor.

İlk nazarı dikkatini celbeden gece masası üstünde duran 6,000 levalık bir yüzüğün kaldırılmış olması olmuştur. Bundan sonra paltosunun cebine bakıyor, buradan da 2,000 levası alınmıştır.

Tüccar komisyoncu derhal polise haber veriyor. Vak'a mahalline gelen zabıta bir tesadüf neticesi Jaktan şüphe ederek üzerini arıyor ve 6,000 levalık yüzük üzerinde çıkıyor.

Jakın çantaları aranmış bir çok kıymetli mücevherat bulunmuştur.

Bundan başka 6,000 levalık kaçak ecnebi para bulunmuştur.

Jak bütün bunları her geçtiği memlekette çaldığını itiraf etmiştir..

Bu adam Sofyada mahkemeye verilmiştir.

Japonya - Amerika

Esrarengiz müzakereler devam ediyor

Londra, 20 (A.A.) — Japonya ile Amerika arasında bir hakem muahedesi için yapılan müzakereler konferans haricinde esrarengiz bir şekilde devam etmektdir. Görünüşe nazaran Japonlar, Çin Rus birleşmesi tehlikesi ve Japon mallarına karşı Çin-Hindistan boykotajının inkişafı aleyhine çifte bir teminat almak istemektedirler.

Amerikalıların arzuları da, Çin ile Japonyayı ayni şekilde tutaraö deniz kuvvetlerini emin bir vaziyette, Bahrimuhitten çekebilmektedir.

Göz Hekimi
Dr. S. Şükrü
Birinci Sınıf Mutehassıs
Babıâli (Ankara caddesi No. 60)

Bir çekilm

Almanya iş konferansını bırakt

Cenevre, 20 (A. A.) — Hü metinden aldığı emir üzerine b nelmilel iş konferansından çe diğini Alman heyeti murahha bir mektupla bildirmiştir.

Alman heyeti, konferansta hâ grupiyle aralarında geçen hâd lerden Amerika Lâtin murahha lariyle münasebetinden bahsed yor. Konferans bürosunun bu diselere karşı bir şey yapamad nı ilâve ediyor.

Avusturyada Naziler

VİYANA, 20 (A. A.) — B gün öğleden sonra nazi olduk zannedilen meçhul kimseler, talimleri yapmakta olan ekseri le hıristiyan sosyalist fırka mensup olan bir yardımcı polis ası efradının üzerine iki bo atmışlardır.

On ikisi ağır olmak üzere yaralı vardır.

Altın, para karşılığı

Londra, 20 (A. A.) — İk para talî komisyonuna Ame heyetinin verdiği karar projesi altının beynelmilel mübadelele müşterek ölçü olarak kabul ed mesi teklif edilmektedir.

Altın yalnız muhtelif mem ketlerin para karşılığı olarak beynelmilel tediye farkları kullanılacaktır.

Altın ölçüsünü kabul edecek lan memleketlerin paralarına ka şılık olarak, şimdiki vasatî kar lıktan aşağı miktarda asgarî ka nî bir altın karşılık tesbit ed cektir.

Teklif, merkez bankaları derhal toplanarak yüzde 25 m miktarında asgarî karşılık kab tekrar para olarak kabul için b nelmilel bir anlaşma yapması ri sürmektedir.

Merkez bankalarına, karşılık rın yüzde 80 miktarının altın, y de 20 miktarının da ihtiyarî ol ister altın, ister gümüş olm tavsiye edilecektir.

İstikrar

VAŞINGTON, 20 (A. A.) Amerika hükûmeti istikrarın, k feranstaki mühim meselelerden ri olduğunu, fakat esas olma lâzım geldiğini telâkki ediyor.

Maliye nazır vekili M. Ache doların kendi kendine muvaze sini bulması için hükûmetin ka biyo piyasasına müdahale etm ğini bildirmiştir.

Tütünler ve Balkanlılar

LONDRA, 20 (A. A.) — İkt sat komisyonunun dün öğleden sonraki toplantısında Yunanis tan, Türkiye ve Bulgaristan tara fından tütünün de Fransızlar tara fından teklif edilen listeye konul ması hakkında yaptıkları teklifi teyit etmişlerdir.

Bu proje buğday, şarap, kereste, pamuk, kömür, yün, gümüş gibi bazı mahsul ve maddelerin piya saya sevki için beynelmilel bir teş kilât yapılmasını teklif ediyordu.

Komisyon, Yunan murahhasla rın sözlerinden sonra çalışmıya başlamıştır.

Yeni kanunlar, tadiller

Askerî tayinler ve yem kanununun tadili

abun, gaz, kömür - Yarış ve yetişmiye mahsus hayvanların yemleri

12 Eylûl 930 tarihli askerî tayi- ve yem kanununun bazı mad - lerinin tadili hakkında kanun:

Madde 1 — 12 Eylûl 1930 ta- li askerî tayinat ve yem kanu- nun birinci maddesinde göste- en sabun ve gaz istihkakları a- ğıda yazılı şekilde değiştiril- iştir:

Sabun 12 gram, gaz 20 gram, Nisan başından Eylûl sonuna ka- ar) gaz 40 gram diğer aylarda.

Madde 2 — Mezkûr kanunun dinci maddesini muaddil 24 ayıs 1932 tarihli kanunun birin- maddesi aşağıdaki şekilde de- tirilmiştir:

A) Günlük sabun istihkakı ne- başına 12 gramdır.

B) Yemek kaplarının temizlen- esi için sabun istihkakları kazan in (10) gram, bakraç ve karava- için (5) gramdır.

C) Makine, kömür, yağ, hamur, ğlık ve kasaplık hizmetleri gibi letici ve yağlatıcı işlerde çalı- anların çalıştıkları günler için sa- un istihkakları bir misline kadar rtırılabilir,

Madde 3 — Mezkûr kanunun dinci maddesi aaşğıda yazıldı- şekilde değiştirilmiştir:

Gaz istihkakı Nisanın başından ylûlün sonuna kadar nefer başı- a (20) gram, diğer aylarda (40) ramdır.

Lâmbalar içeride ve dışarıda ya- dıklarına göre beher lâmbada fi icap eden gaz miktarı:

İçeride 64 gram, dışarıda 96 am Nisan başından Eylûlû sonu- kadar.

İçeride 112 gram, dışarıda 144 am. Birinciteşrin başından Mart onuna kadar.

Askerin kışla ve sair ikametgâh arında yakılacak lâmba, lüks ve unlara benzer lâmbalar ile elekt- k ve havagazı tenvirat masrafla- gaz istihkakı tutarları mecmuu- geçmiyecektir.

Fırka ve kolordu ve muadilleri, ordu ve daha büyük kumandanlık- ar karargâhlarile ordu müfettiş- ikleri, büyük erkânıharbiye ve illî müdafaa vekilliği dairelerin- ve askerî mektepler ve hasta- lerde tenvirat lâmba hesabile o- up bu karargâh, dvair ve müesse- lerinde elektrik ve havagazı ya- dığı surette aktolunan mukave- e hükümlerine veya tahakkuk ecek ihtiyaca göre masrafları elûsul tahakkuk ve tediye edilir.

Şu kadar ki, bu devair ve mües- selerin elektrik ve havagazı te- atı, civardaki efrat ikamet- hlarına da teşmil edilmişse, bu- daki efradın mensup olduğu alarca gaz istihkakı tahakkuk irilmez.

Ikamet ettikleri mahallerde ı'ası bulunmıyan ve gece hizme- olan yerlerde efradın azlığından layı gündelik istihkakları mec- uu bir lâmba yakılmasına yetiş- iyecek olursa o gibi maahller i- n lâmba hesabile gaz verilir.. u halde efrada tenvirat için ay- a gaz istihkakı verilmez.

Madde 4 — Mezkûr kanunun 10 uncu maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Kömür istihkakı kışın dört ay müddetle verilir. (Teşrinisaniden Şubat nihayetine kadar). Ancak soğuk memleketlerde ve havalar düzelmeyip kış mevsiminin şiddet le hükmünü icra ettiği mahallerdeki kıtaatta bulunan efradın mukannen istihkaklarına, zabitler ve memurların çalıştıkları resmî binalarda ve çadırlarda yakılan soba ve mangallar için kanun ile tahsis edilen miktarlara, tabiplerin göstereceği lüzumu hakikî üzerine Millî Müdafaa Vekâletin den bilistizan bir misli kadar zam caizdir ve kış müddeti dahi temdit olunur.

Soba ve mangal yakacağı:

15 kilo büyük soba için maden kömürü: Her 24 saatte 12 kilo küçük soba için maden kömürü: Her 24 saatte, 1 kilo 250 gram soba için maden kömürü: her saatte 60 kilo büyük soba için odun: Gece ve gündüz 6 defada, 40 kilo büyük soba için odun: 12 saatte 4 defa, 24 kilo küçük soba için odun: 12 saatte 4 defa, 36 kilo küçük soba için odun: 24 saatte 6 defa, 7 kilo 680 gram büyük mangal için kömür: Her 24 saatte, 5 kilo 120 gram küçük mangal için kömür: Her 24 saatte.

Soba yakıldığı zaman mangal için yakılacak maden kömürü ve adî kömür ve odun efradın muayyen olan odun ve kömür istihkakları bedelini tecavüz etmiyecektir. Efradın azlığından dolayı ve bunları bir yerde toplamak mümkün olmıyan yerlerde gündelik istihkakları mecmuu bir soba veya mangal yakılmasına yetişmiyecek olursa o gibi mahaller için ayrıca soba ve ya mangal yürütülerek muktazası odun veya mangal kömürü, soba ve mangal adedine göre hesap ve ita olunur. Şu halde efrada tesbihin için ayrıca odun veya kömür istihkakı verilmez.

Yalnız devairi resmiyede ve kışlalarda ve müessesatta ve çadırlarda ve mevakii resmiyede ifayi vazife eden bilûmum zabitan ve memurin odalarının ısıtılması için yakılan kalorifer, soba ve mangallarda sarfedilen odun ve kömür masrafları soba ve mangal hesabile ve müddeti iştiallerine göre devairi mezkûrenin aydan aya tanzim edeceği tayinat cetvellerine ithalen tesviye olunacak ve masarifi mezkûre bilhesap tahakkuk ettirilerek her sene bütçesine ithal edilecektir.

Madde 5 — Mezkûr kanunun 1257 sayılı kanunla değiştirilmiş olan 33 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar konmuştur:

A) Süvari binicilik mektebnide milletler arasındaki müsabakalara iştirak etmek üzere talim edilen yarış hayvanlarile zabitlerin yetişmelerine tahsis edilen yetiştirme hayvanlarının yemleri şunlardır:

Yulaf (bulunmadığı takdirde ezilmiş arpa)

Kuru ot 5 gram, yataklık saman 4 gram, tuz 30 gram.

B) Dört kilo yataklık saman, fiatini geçmemek üzere diğer yataklık maddelerle mübadele edilir..

Madde 6 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 7 — Bu kanunun hükmünü icraya Millî Müdafaa ve Maliye Vekileri memurdur.

Kat'ı ticaret muahedeleri

Kat'î ticaret muahedeleri akti için müzakereye başlanmış veya başlanacak Devletlerle muvakkat ticarî itilâflar akti hakkındaki 1679 numaralı kanunu muaddil 1997 numaralı kanuna müzeyyel kanun:

Madde 1 — Kat'î ticaret muahedeleri akti için müzakereye başlanmış veya başlanacak devletlerle muvakkat ticarî itilâflar aktine dair 5 Haziran 1930 tarih ve 1679 numaralı kanunun birinci maddesinin 2 inci fıkrasının tadili hakkında 31 — 5 — 1932 tarih ve 1997 numaralı kanunun tadil fıkrasında muvakkat ticarî itilâflar için tayin olunan azamî müddet 1935 senesi Temmuzunun iptidasına kadar temdit edilmiştir.

Belediye vergi ve resimleri kanununun 41 inci maddesinin tefsiri:

Nahiye müdürleri

423 numaralı belediye vergi ve resimleri kanununun (41) inci maddesindeki (müceddeden) keli mesindeki mana (yok iken yepyeni yapılan) kaldırım ve lâğımlara matuftur.

Nahiye müdürlerinin tayini sureti hakkında kanun:

Belediye vergileri

Madde 1 — Nahiye müdürleri, mülkiye ve hukuk mektebi veya lise mezunlarından ve polis komiserlerinin keza lise tahsili görmüş olanlardan tayin olunur (yedi senelik idadî mezunları da lise mezunu hukukunu haizdir).

Madde 2 — Nahiye müdürlüklerine komiserlikten tayin olunanlar Emniyet İşleri Umum Müdürlüğü kadrolarındaki sınıf ve derecelerini ve haklarını muhafaza ederler.

Madde 3 — Elyevm müstahdem Nahiye müdürlerinin müktesep hakları mahfuzdur. Bunlardan evsafı matlubeyi haiz olanlar doğrudan doğruya komiserliklere alınabilirler.

Madde 4 — Vilâyetler idaresi kanunu, polis teşkilâtı kanunu, dahiliye memurları kanununun bu kanuna mugayir hükümleri mülgadır.

Iskân kanunu

31 mayıs 1926 tarih ve 885 numaralı iskân kanununun 3 üncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun:

Madde 1 — 885 numaralı iskân kanununun 3 üncü maddesine "hudutlardan uzaklaştırılması,, cümlesinden sonra aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir:

"Ve memleketin nüfus kesafeti olan yerler halkından olupta nüfusu az olan mıntakalarda yerleşmek talebinde bulunanların o mıntakalara nakil ve iskânları...,,

Memleket Haberleri

Malatyada

Fatmayı kaçıranlar tutuldular

Malatyada Şeyh Bayram mahallesinde oturanlar heyecanlı bir vak'aya şahit olmuşlardır. Bu mahallede Zeynep ve Fatma adlı iki fakir kadın vardır. Hayatlarını işçilikle ve alın teriyle kazanan bu kadınların namuslarına göz diken Zaviye mahallesinden Tahir oğlu Mehmet, Kasım ve İbrahim adlı üç ahbap çavuş epeyce zamandan beri bu zavallıları takip etmekte, fakat yüz bulamamaktadırlar. Hayvanî hislerinin taşkınlıklarile şuurlarını kaybeden bu üç arkadaş nihayet işi zorla bitirmeyi kurmuşlar ve salı gecesi saat yirmi dörtte kadınların oturduğu evin kapısını kırmak suretile içeriye girerek her şeyden habersiz namuskârana geçmiş bir günün yorgunlukları ile yataklarında uyuyan kadınlardan on altı yaşında kadar olan Fatmayı sürükleyerek kaçırmağa çalışmışlardır. Kadınların haykırışlarına yetişen Koyunoğlu karakolu polisleri iki yüz metre ileride ve çalılıklar arasında Fatmayı şerirlerin elinden almışlar ve mütecavizleri birer birer yakalamağa muvaffak olmuşlardır.

Sıvasta bir idam

Sıvasta iki sene evvel Sıcak Çermik yolunda üç kişiyi diri diri toprağa gömmek suretile öldüren iki katilden Veysel geçen sene idam edilmişti, şeriki cürmü İsmail yakalanmış ve belediye dairesi karşısında ipe çekilmek suretile idam edilmiştir.

Tevkif

Aptülkadir Kemalinin kayın biraderi neler yapıyordu ?

Adanada firari Abdulkadir Kemalinin kayın biraderi Rifat, büyüklerimize karşı duvarlara yazdığı münasebetsiz sözlerden dolayı polisçe yakalanmış, adliyede sorguya çekildikten sonra tevkif edilmiştir.

Dört eşkiya

Jandarmaya teslim oldular

Adana vilâyetinde Andırın civarında jandarmalarımızı pusuya düşürerek şehit eden eşkiyadan şimdiye kadar on altısı jandarmamıza teslim olmuşlardır. Yapılan ehemmiyetli takibat neticesinde bu çetenin elebaşlarından Hacı Veli, Kürt Hüseyin, Süleyman ve Avşarlı Abdurrahman da son günlerde jnadarmamıza teslim olmuşlardır. Geriye kalan bir kaç serseri de bugün yarın teslim olmak üzere bulunmaktadırlar.

Edirnede yeni bir fabrika

Edirnede pancar şurubu fabrikası açılacaktır. Alpullu şeker şirketi ve Edirne belediyesi bu fabrikanın kurulmasına yardım edecektir.

Edirne zürramı pancar zeriyatına sevketmek için Edirnede bir şurup fabrikasına ihtiyaç görülmektedir. Bu fabrikada pancarlardan çıkarılan şuruplar, Alpullu fabrikasında tasfiye edilecek ve şeker haline getirilecektir.

Bir cinayet

Eflânideki Asım nasıl öldürüldü?

Safranbolu nahiyelerinden Eflaniye tabi Kırana köyünde beş ay evvel Asım ismindeki bir delikanlı ortadan kaybolmuştu. Son günlerde Asımın cesedi bulunmuş ve Mehmet ismindeki katil de İstanbulda yakalanmıştır. Facianın tafsilâtı şudur:

Bir gün nahiye müdürü Nusret Beye müracaat ederek şunları söylemişti:

— Ben Kıran köyünden Seferbey oğlu Asımın anasıyım. Oğlum bir haftadanberi meydanda yoktur. Kendisinin köy muhtarı ile arası açıktı. Binaenaleyh muhtarın çocuğumu öldürmüş olduğunu zannediyorum..

Nusret Bey tahkikata başlamakla beraber köyün korucusunu da takibata memur etmiştir. Bir gece sabaha karşı müdürün kapısını çalan korucu; Nüsret Beye Asımın cesedinin köy civarındaki bir uçurumda, üzeri çalılar ile örtülmüş ve belinden aşağısı çürümüş olduğu halde çobanlar tarafından görüldüğünü haber veriyor..

Bunun üzerine vak'a mahallîne gidilerek vaziyet bir zabıt varakasile tespit edildikten sonra esasen vak'adan evvelce haberdar olan Safranbolu müddeiumumiliğine malûmat veriliyor. Bu haberi alan müddeiumumî Cevat Bey Eflaniye gelerek tahkikata başlıyor ve Nüsret Beyle müştereken mesaileri neticesinde katilin, ayni köyden Mehmet isminde birisi olduğu ve merkumun İstanbulda Divanyolunda bir tatlıcı dükkânında çıraklık ettiği anlaşılarak İstanbul müddeiumumiliğine yazılıyor ve Mehmet te şu suretle tevkif olunuyor:

İki resmî polis refakatlerinde bir taharrî memuru olduğu halde tatlıcı dükkânına giderek Mehmedi soruyorlar. Mehmedin ayni dükkânda çalışan kardeşi vaziyeti kestirdiği için Mehmedin dükkânda olmadığını söylüyor.

Polisler ayrılıyorlar. Fakat taharrî memuru tarassutla meşgul dür. Memurların uzaklaştığını gören Mehmedin kardeşi derhal yukarıya çıkarak meseleyi kardeşine anlatıyor, Mehmet dükkândan çıkarak firar edeceği esnada yakayı ele veriyor.

Netice bu safhaya girmezden evvel Eflanide tetkikatla meşgul bulunan Safranbolunun genç Cümhuriyet müddeiumumîsi mahallî posta idaresinden Mehmedin ailesile muhabere edip etmediğine dair malûmat almak istiyor ve posta müdürü vaktinde lâzım gelen kolaylığı gösteriyor ve bu vaziyet te müddeiumumîlik tarafından tespit edilerek bir zabıt varakasile mahkemeye bildiriliyor. Hâdisenin daha bir çok esrarengiz safhaları vardır. Bu cinayette Mehmedin şerikicürümleri olması da melhuzdur.

Cinayet tahkikatile Nüsret Bey ve müddeiumumî B. ehemmiyetli surette meşguldürler.

Salâhattin Molla Bey bize cevap veriyor

(Baş Tarafı 1 inci Sayıfada)

resmiyeye müsteniden Ayazpaşa ahfadından olduğum tahtı hükme alınacağı gibi kısaca cevap olmak üzere hususatı atiyenin arzını münasip gördüm.

1 — Neşriyat vakıaları gibi hiç bir zaman mütevelli müteahhidi değilim. Uhdeme müvecceh olan tevliyetlerin her biri ecdadımdan bulunan vakıfları tarafından usul ve kanun dairesinde intikal edegelmiştir.

2 — Baba tarafından Kevakibî zade ve ana arafından da Ayazpaşa zade değilim.

3 — Ayazpaşa vakfının şeraiti vakfiyesi mucibince tevliyet ve hasılatı vakıf batnı evvelde bulunan zükürdan zükûra meşruta olup evlâdı inase ve evlâdı inastan gelen zükûre tevliyet ve hasılâtı vakıf meşrut değildir. Bu suretle Ayazpa vakfına kadın ve kadından gelen zükür mütevelli olamaz. Vakıf Ayazpaşadan itibaren bilumum evlât ve ahfadını gösterir ve 302 hicri tarihinde selefim mütevelli merhum Ömer Naim B. tarafından mülga Vize mahkemei şer'iyesinden istihsal kılınmış musaddak silsilename mucibince Ayazpaşa vakfının ebnai ebnasından olarak vakfı mezkûr tevliyeti uhdeme tevcih edilmiş ve iddia ve ilân edildiği gibi Ayazpaşa ahfadından Ayşe Hanım nammda bir kadından uhdeme tevarüs ve intikal etmiş bir tevliyet ve böyle bir ilâm da yoktur.

4 — Kevakibî zade vakfı zükürdan züküra meşrut değildir. Vakfiyei mukayyedesi mucibince evlâdı züküruna da ve evlâdı inasına da tevliyet meşruttur. Veşu suretle vakfı mezkûra hem zükür ve hem evlâdı inas mütevelli olabilir.

5 — Büyük pederim Mehmet Raşit Efendinin babası Mehmet Veliyyüddin Efendi değildir. Pek aşikâr olan bu hakikat bir buçuk asır evvelki kuyudat ve ilâmlarla isbat edilecektir.

6 — Büyük pederim Mehmet Raşit Efendi Nişancii cedit Mehmet Paşa vakfına hiç bir vakıt mütevelli olmamıştır. Ve böyle bir kayıt ve beratın mevcudiyetine de maddeten imkân yoktur.

7 — Ayazpaşa ahfadından olduğuma dair mahalle imamından alınmış bir ilmühabere istinaden mahkemeden istihsal kılınmış bir ilâmda yoktur.

8 — Ayazpaşa ahfadından olduğuma dair gûya aldığım ilâmda büyük babamın babası Mehmet Raşit Efendinin Kevakibî ahfadından Hacı Ahmet Efendi ile Ayazpaşa ahfadından Ayşe Hanımın oğlu olduğuma dair ne bir ilâm ve nede bir iddia vardır.

9 — Ayazpaşanın ebnai ebnasından bulunduğuma dair mahkemei aidesinden alınmış bir veraset ilâmı mevcut ise de bu ilâmda neşriyatınız mucibince ne bir mahalle ilmühaberine ve ne de şuhudu şahsiyeye istinat ettirilmemiş kanunu medeninin 29 ve 35 inci maddeleri mucibince kuyudatı resmiyeye müsteniden istihsal kılınmıştır.

10 — Neşriyat vakıalarında Ayazpaşa vakfının tevliyetini fuzulen uhdeme tevcih ettirdiğimden ve bu suretle de evkaf idaresinden milyonlara baliğ olan parayı bigayrı alarak hazineyi izrar eylediğimden aleyhime dava ikamesi ve hiç olmazsa bu bapta bir tahkikat icrası talep olunmakta ise de zaman zaman İstanbul matbuatının aleyhime hilâfı hakikat vaki olan neşriyatı üzerineBaşvekâleti celilenin emrile mülkiye baş müfettişi Hacı Hüsnü Beyefendinin riyasetinde adliye ve maliye müfettişlerinden teşekkül eden heyet tarafından mükerreren ifademe müracaat suretile medit müddet tahkikatı amika icra ve bütün kuyudat ve vesaik ve dosyalar gözden geçirilmiş ve kendilerince hasıl olan kanaate göre tanzim kılınan rapor vekâleti müşarünileyhaya takdim ve vekâleti müşarünileyhadan dahi Evkaf umum müdürlüğüne havale ve Evkaf umum müdürlüğünce de vesaiki resmiye ve kuyudatı esasiye ve tedavür kayıtları tetkik edilerek istihsal kılınmış olan veraset ilâbının sıhhatı tahakkuk ve bu suretle Ayazpaşanın evlâdı evlâdı evlâdı zükürundan olduğum sabit ve bir gûhakikat tezahür etmiştir. Tahkik hecesine varılarak bu şekilde ve kanunî surette evrilen cevap üzerine hakikat tezahür etmiştir. Tahkik heyetinin verdiği mezkûr rapor ve neticeyi hakkındaki malûmat İstanbul Evkaf müdüriyeti aleyhine mukaddema Fatih noterliği vasıtasile keşide kılınan protestoda münderiç ve mezkûr protestoda gazetenizin 16 nisan 933 tarihli pazar günkü nüshasile ilân edilmiş olmasına rağmen neşriyatı vakıaları balâda arzedildiği veçhile Cümhuriyet adliyesine intikal etmiş olduğundan şimdilik burada tevakkufla işbu cevabî arizamın matbuat kanunu mucibince gazetenizin aynı sahife ve sutununa dercini hürmetlerime terdifen rica ederim efendim.

18 haziran 1933

Şehzadebaşında Kalenderhane mahallesinde mektep sokağında 6-8 hanede mukim Kevakibîzade

Salâhattin

Molla Beyin mektupta yazdığı yazılar bizim neşriyatımızın kıymetinden daha ziyade teferrüata ait şeylerdir. Meselâ Molla Beye göre babasının babası olan Mehmet Raşit Efendi Kevakibî ahfadından Ayşe Hanım ile Ayazpaşa ahfadından Hacı Ahmet Efendi isminde bir zatın oğludur. Biz ise Hacı Ahmet Efendiyi Kevakibî ahfadından, Ayşe Hanımı da Ayazpaşa ahfadından olarak göstermişiz. Yani Hacı Ahmet Efendi ile Ayşe Hanımın yerlerini değiştirmişiz.. Netice?... Esasen bizim neşriyatımızın hedefi evvelce de yazdığımız gibi şahsî olmaktan ziyade umumî bir evkaf meselesidir ve bunda yerden göğe kadar haklı olduğumuzu yazılarımızı okuyanlar görmüşlerdir. Nihayet o yazıların maksadı evkaf idaresini vakfın menfaatini gözetme noktasından tetkikat ve tahkikat yapmağa sevketmekti. Bu yoldan da evkaf işlerinin umumî surette ıslahı zamanı gelmiş, hattâ geçmekte bulunmuş olduğunu göstermekti. Gördük ki, bu cihet alâkalı makamlarca da tasdik edilmiştir. Birde Molla Bey kendisi hakkında evvelce salâhiyettar makamlar tarafından yapılan resmî tahkikatın lehine netice verdiğini, binaenaleyh bu tahkikat neticesi hilâfına yapılan neşriyattan dolayı aleyhimizde dava açacağını da yazıyor. Bizim neşriyatımıza göre şahsî bir hakaret meselesi aslâ mevzuu bahsolamıyacağı meydanda olmakla beraber şayet bu yolda bir dava açılırsa tabiî diğer evrak ve vesaikle baraber bahsedilen tahkikat evrakı da mahkemeye gelecektir. İcap ederse diğer tahkikat da yapılacaktır. O vakit meselenin mahiyeti bir kere daha anlaşılacaktır.

Iktısat Konferansında Türkiye

Dünya iktısadı ve iktısadî buhran hakkındaki fikirlerimiz

— 13 —

Tediye muvazenesinde bu aktifliği temin edebilmek için bir taraftan millî mahsulât ve mamulâtı lehine gümrük himaye tarifeleri koyarak ve memlekette tesisine iktısaden imkân olan bir takım sanayii inkişaf ettire ithalâtı tahdit etmek, diğer taraftan ihraç maddeleri için ihraç kabiliyet ve imkânlarını arttırmak zaruretindedir. Ecnebi memleketler ihracatını primlerle ve diğer yardımlarla himaye ve teşvik etmekte olduğundan ihraç maddelerimize taallûk eden devlet resimlerini tenzil etmek ve bu mallar lehine nakliye tarifelerinde esaslı tenzilât yapmak mecburiyetindeyiz.

Türkiyede kapital mefkut değilse de çok mahduttur. Binaenaleyh iktısadî mevcudiyetin asayiş kadar mübrem bir mevzu arzettiği bir devrede artık "liberalizm,, mevzuubahsolamaz. Yaşamak istiyen bizim gibi bir devlet elinde yalnız zabıta kuvvetleri değil kapital ve istihsal cihazları da bulunmak lâzımgelmektedir. Bu sebepten bizim takibine mustar kaldığımız yol (kapitalizme d'eta) devlet kapitalizmidir. Elimizde mevcut kapitalden azamî semere ve mahsul alabilmek için bu kapital doğrudan doğruya devlet tarafından ve devlet elile işletilmelidir. Milletlerin bugünkü varlık cidallerinde iktısat bir spekülâsyon mevzuu olmaktan çıkmış ve milletlerin doğrudan doğruya hayatiyle alâkadar biz mevzu olmuştur.

Gümrük hudutlarımız ecnebi mallarını yüksek gümrük tarifelerile tutarken ve pahalılaşan eşya ve emtiayı halkımız yüksek bedelle öderken yaptığı bu fedakârlığı şu veya bu sanayicinin değil, doğrudan doğruya devletin, yani kendisinin menfaatine olduğunu bilmelidir. Bunun için de sanayici devlet, yani camianın kendisi olmalıdır. Türkiyede endüstri ve antrpriz devlet işi halinde inkişaf etmelidir.

Bugünkü mücadelede rekabeti ve muvaffakıyeti temin için istihsal masrafını asgarî hadde indirmek ve mevcut kıymetlerden azamî istifade temin etmek lâzımdır. Memleketimizin istihsal unsurlarından en mühimleri (arazi) ile (say) dır. Arazi mevzuunda feodalite devrinden kalma tasarruf usullerini ıslah ederek bütün köylüleri ve çiftçileri arazi sahibi etmek lâzımdır; bir taraftan köylünün gündelik ile aharın arazisinde çiftçilik yapmasına meydan vermemeli ve diğer taraftan birçok cesim çiftliklerin boş ve atıl kalmasına müsaade etmemelidir.

Bizim gibi iptidaî usulle çiftçilik yapan ve mütenevvi ziraat yapmıyan memleketlerde yalnız ziraat mevzuu insan kolundan azamî randıman alınmasını temin etmez. Ziraat, memleketimizde köylüyü cem'an yekûn senede ancak birkaç ay meşgul eder .Bunun haricinde köylü boş ve atıl oturur. Köylü ve halk kuvvetlerinin boş kalmasının zararını ve masrafını bütün memleket öder. On beş milyonluk nüfusumuzun lâakal on iki milyonu çiftçi ve köylü olduğuna göre bu kolları kıymetlendirmek, onları bütün sene çalıştırmak memleket için büyük bir istihsal ve refah sebebi ve menbaı olur.

Köylü müstamel elbise giyeceği yerde kendi melbusatını kendisi dokumalıdır. Ev sanayii, ziraat sanayii ziraatin ayrılmaz birer cüz'ü ve mütemmimidir. Hiç şüphesizdir ki uzun süren Osmanlı hükümdarlığının fikirsiz, gayesiz israflarına karşı Türk iktısadî bünyesi bir taraftan toprağa, diğer taraftan ve ve el tezgâhlarına, el sanayiine da yanarak asırlarca kendisini muhafaza etmiştir.

Halkımız sağlam, zarif, güzel el işleri ve el mamulâtı yerine fabrika mallarına rağbet etmiye başladıktan sonra Türk iktısadiyatı zayıflamıya yüz tutmuş ve halk, servetini olduğu kadar san'at zevkini de kaybetmiştir. Eski bir Türk evi, eşyası, döşemesi ve melbusatı bugün dünyanın her yerinde ince, nefis san'at eşyası diye teşhir edilebilir.

Türkiyede açılacak ekonomik bir restorasyon devri kapitülâsyonların kahir ellerinin öldürdüğü ev ve el sanayiinin ziraatin mütemmim bir unsuru olarak ihya etmekle, ve memlekette istihsal edilen iptidaî maddelerin yardımıyla, kurulacak sanayiin inkişafına başlanır.

Memleketimizde mer'alarımız ziraat arazisinden belki de fazla olduğu için bizde ziraat ile hayvan yetiştiriciliği biribirini ikmal eden cüzülerdir. Pamuklarımızı, yünlerimizi ve tiftiklerimizi dahilde kıymetlendirmiyerek haricin buhran içinde kıvranan piyasalarına arzetmekten fayda umarsak uzun mahrumiyetten ve yeisten kendimizi kurtaramayız. Bugün öyle yerlerimiz var ki yüz koyunluk bir sürü yüz lira etmiyor. Beri taraftan bir palto almak için yüz lira ödüyoruz. İptidaî maddelerimizin ucuzluğu, mamul eşyanın pahalılığı arasında nispet yoktur. İşte bu nispetsizliktir ki, büyük halk kütlesini eziyor, iktısadî ıstıraplar doğuyor ve bize de buhranı hissettiriyor.

Sultanlık idaresinin cehaleti ve kapitülâsyon bizi fabrika ve senayi âlemine karşı zayıf ve hazırlıksız olarak mücadeleye sürdü ve pek tabir olarak biz bu mücadelede mağlûp olduk.

Harap, bitkin ve fakir olarak mevcudiyetimizi kurtarabildik; eğer ziraatle büyük sanayi arasında intikal vasıtası olan ev ve el sanayiini, ziraat sanayiini atlıyarak büyük endüstriye geçersek korkarım ki gene mağlûp olacağız. Böyle büyük bir harbı kazanmak için evvelâ iyice hazırlanmalıdır. Bize bu hazırlığı, bu küçük sanayi, [illegible] sanayii yapacaktır. Pamuklarımız ve yünlerimiz, kenevirlerimiz, [illegible] carlarımız vraken, şüphesiz [illegible] cat ve emsali fabrikalarının [illegible] masını tacil ve himaye ede[illegible] Fakat sırf iktısadî maksatlar [illegible] liyecek ağır sanayie geçmek [illegible] memleketin kat'ına mecbur [illegible] iktısadî merhaleleri de bekliyoruz.

Biz millet ve devlet bünyesi[illegible] mahrum olduğumuz bütün [illegible] cihazlarımızı kurmak ve ikmal [illegible] mek için kuvvetli ve kadir bir [illegible] lete muhtacız. Bu devletin üz[illegible] istinat edeceği kaya, vücudu [illegible] lam, ve ruhu kuvvetli, imanı sa[illegible] maz olan çiftçi ve küçük san[illegible] babı, hulâsa halk kitlesidir. [illegible] atın sinesine dağılan çiftçiler[illegible] hirlerin karanlık ve dumanlı [illegible] lizleri içine çeken ve tıkıyan [illegible] tekâsif sanayi, büyük sanayi [illegible] tahrik ve taharrük maddesidir. [illegible] yalizm bu günkü endüstrinin [illegible] neticesidir.

Sosyalizm şüphesiz bir [illegible] diyet ve kuvvettir, fakat nasyonal [illegible] devlet bünyesini sarsan bir kuvvet. Biz mevcudiyetimizi korumak için nasyonal kalmak zaruretinden kurtuluncıya kadar, olmazsa sosyalizm, komünizm gibi reyanlarından sakınmak mecburiyetindeyiz

Bunun içindir ki indüstri meşgul olurken iktısadî [illegible] kadar içtimaî ve siyasî bazı [illegible] hazaları derpiş etmek mecburiyetindeyiz. Şehirlerimizi köylerin zararına büyütmiyeceğiz, kurmuş olduğumuz sanayii ziraati itmam [illegible] köyleri öldüren değil, ihya [illegible] bir nusur yapacağız.

Sanayi, köylüyü ziraatinden [illegible] yırmamak suretile, çiftçiye [illegible] simin işsiz zamanlarında [illegible] temin etmiş olacaktır. Yoksa [illegible] yiden bir proletarya doğmasına sakınacağız.

(Devamı [illegible]

Bulgaristanla aramızda

(Baş Tarafı 1 inci Sayıfa[illegible]

Bundan başka yeni teşkil[illegible] afyon inhisarı teşkilâtı ve fa[illegible] üzerinde de meşgul olacağ[illegible] sen inhisarı idaresi kanunen [illegible] kül etmiş ve resmen faaliyete [illegible] miştir. Afyon tacirleri de [illegible] namelerini vermeğe başlamış[illegible] dır.,,

Öğrendiğimize göre memleketimizle Bulgaristan arasındaki [illegible] sadî münasebatta en ziyade [illegible] miyet verilecek maddeler ile [illegible] leket ticarî vaziyetini tesbit [illegible] rinde toplanacaktır. Bulgaristan [illegible] dan şimdiye kadar memleketimize kaşkaval, kaşar peyniri, odun [illegible] mürü, tuğla, keremit ve şeker [illegible] derilmektedir. Buna mukabil memleketimizden de Bulgaristana [illegible] tin, zeytinyağı, balmumu, [illegible] incir, ateş tuğlası ve çimento [illegible] edilmektedir.

Müzakerede bu maddeler [illegible] tutularak ticraî faaliyetinin [illegible] sı için tedbirler alınacaktır.

Maarif Vekâletinden:

Darülfünun Kimya Şubesi Mezunlarına:

Orta Tedrisat mekteplerinde Fenbilgisi ve Biyoloji Muallimi olmak istiyen Darülfünun Kimya Şubesi mezunlarının 8 - Temmuz 933 de Ankara'da Gazi Terbiye Enstitüsünde açılacak olan Fenbilgisi ve Biyoloji kursuna devamları lâzımdır. Kurs müddeti bir aydır. Hariçten bu kursa devam etmek istiyenlerin ibateleri Vekâletçe temin olunacaktır. Bu kursa devam etmiyen Kimya şubesi mezunları ayrıca Fizik veya Tabiiye sertifikaları almamışlarsa Orta tedrisat mekteplerinde muallimliğe tayin olunmıyacaklardır. Taliplerin 6 - Temmuz - 933 kadar birer istida ile Vekâlete müracaat etmeleri beyan olunur. (2844)

Devlet Demiryolları ilânları

Haydarpaşa Liman arazisi dahilindeki eski ahşap büfenin yıktırılarak yerine (4000) lira bedeli keşifli kârgir bir büfe yaptırılacağı ve yedi sene müddetle talip olanların istifadesine verileceği cihetle böyle bir büfeyi işletmek istiyenlerin şeraiti müzayedeyi anlamak ve müzayede şartnamesini görmek üzere Haydarpaşada Yol baş müfettişliğine müracaatları evelce ilân olunmuş idi.

işbu müzayede temmuzun birinci cumartesi gününe talik edilmiş olduğundan taliplerin (300 lira teminatla mezkûr günde saat 15 te Haydarpaşa işletme Müfettişliği dairesine müracaatları. (2797)

Devlet Demiryolları idaresinde tahminen 10 ton kadar balye haline konmuş kırpıntı kâğıtla takriben 15 ton kadar yaprak halinde hurda kâğıt mevcuttur. Bunlar 26 6-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te bilmüzayede satılacaktır. Talip olanlar pey akçelerini hamilen yevmi mezkûrda Haydarpaşa mağazasına gelmeleri ilân olunur. Arzu edenler her gün mevcut kâğıtları görebilirler. (2767)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

40 Ton	Tarbin yağı	kapalı zarf :	29 - Haziran - 933 perşembe günü saat 10 da.
40 „	Gaz yağı	„ „ :	29 - Haziran - 933 perşembe günü saat 14 te.
200 „	Dizel mayi mahruku	„ :	1 - Temmuz - 933 Cumartesi ganü saat 14 te.
30 „	Benzollu benzin	„ :	1 - Temmuz - 933 Cumartesi günü saat 15 te.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için kapalı zarf usulü ile mübayaa edilecek olan yukarda cins ve miktarları yazılı Tarbin yağı ve sairenin şartnamesini görmek istiyenlerin her gün ve itaya talip olanların da hizalarında yazılı gün ve saatlerde Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (2581)

Yedinci icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer tahminen 1187 bin yük seksen yedi lira kıymetin de zeytin yağile vejetalin yağları 24-6 933 tarihine müsadif cumartesi günü saat 9 dan itibaren Balıkpazarında Hasır iskelesinde 43 numaralı mağaza önünde birinci açık arttırması icra kılınacağından taliplerin yevm ve saati mezkûrda mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (4728).

Kadıköy Sulh ikinci hukuk mahkmesinden: Mütegayyip Yusuf paşa zevcesi Saadet Hanıma ait eşya ya mahkemece vaz'iyet edilmiş olduğundan Erenköyünde Kazasker camii civarındaki hanede mevcut halı ve sair hane eşyası 24-6 933 tarihine müsadif cumartesi günü saat 10,30 dan itibaren açık arttırma suretile satılacağından talip olanların yevmi mezkûrda mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (4723)

Dr. İhsan Sami
BAKTERİYOLOJİ
LÂBORATUVARI
Umumî kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) Kan küreyvatı sayılması, tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı ültra mikroskopi, hususî aşılar istihzarı Kanda üre şeker. Klorür, kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No. 189. Tel.: 20981
[3999]

Ankara'nın en büyük Kıtap, gazete ve Kırtasiye mağazası
AKBA
Kitap evi ve kırtasiyecilik
Anafartalar caddesi
Telefon: 3377
Her lisanda gazete mecmua ve kitap
Her nevi kırtasiye eşyası ve mektep levazımı
Her türlü Fotoğraf levazımı - makineler ve amatör işleri
Etem Pertev ıtriyatı
Kütahya çinileri

DOKTOR
Hafız Cemal
Dahilî hastalıkları mütehassısı
Divanyolu N. 118 Telefon: 22398

Beşiktaş Malmüdürlüğünden:

Beşiktaşta Cihannuma mahallesinin Çirağan caddesinde arkasında bakkal sokağında 1 - 5 - 9 - 11 - 17 - 21 numaralı 5 kıt'a arsalar bedeli defaten peşin tediye edilmek üzere 13 - 6 - 933 tarihinden itibaren 25 gün müddetle müzayedeye vazedilmiştir. Taliplerin yevmi ihale olan 8 - 7 - 933 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 te Beşiktaş malmüdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. (2813)

İstanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No.	Hisseye göre muhammen kıymeti
27	Galata	Şehit Mehtmetpaşa	Istopeçiler	Arsa	5/6	14,16	400 T. L.
28	„	„	„	Dükkân	9/16	29	500 „ „
35	„	Okçu Musa	Sadeci çıkmazı	Kâgir bina	Tamamı	5	50000 „ „
73	„	Kemankeş Karamustafa paşa	Kara oğlan ve Şeftali	Kâgir 3 hane ve 1 dükkân	14/96	13, 15, 16, 18	3000 „ „
90	„	Bereket zade	Kemeraltı	Kâgir hane ve dükkân	9/64	33, 35	800 „ „
118	Beyoğlu	Sarı Lütfü	Isveç ve Sofyalı	Kâgir hane ve 2 dükkân	9/96	13, 9, 9/1	1000 „ „
178	Is. Balıkpazar	Ahiçelebi	Yoğurtçu	Kâgir mağaza ve üstü oda	Tamamı	6	3500 „ „
197	Beyoğlu	Kamer hatun	Kalyoncu kulluk	Kâgir hane	9/32	129	4000 „ „
266	Galata	Kemankeş Kara Mustafa paşa	Havyar han	Kâgir oda	Tamamı	33	2000 „ „
490	„	Hacı Aman	Çeşme meydanı	Arsa zirai 44, parmak 16	9/16	6 eski 17 yeni	756 „ „
254	Yeniköy	Yeniköy	Köy başı	Sahilhane ve arsa	Tamamı	17, 17/1	4000 „ „
491	Fener	Abdi subaşı	Fener	Kalafat yeri	2/3	280/282	14667 „ „
492	„	„	„	Arsa elyevm çivi fabrikası derunu	2/3	284	4535 „ „
317	Bakırköy	Zeytinlik	Baruthane	Ahşap hane ve bahçe	Tamamı	26/28	4000 „ „

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakten veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayrı menkullerden 35 ve 491 sıra numaralısı kapalı zarfla diğerleri açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır. Kat'ı ihaleleri 22/6/933 perşembe günü saat on beştedir. Kapalı zarfların saat on beşe kadar bankamızda müteşekkil satış komisyonuna tevdii lâzımdır. Şartname bankamız kapısına asılmıştır. Senei haliye vergisile belediye rüsumu müşteriye aittir. (2547)

Kumbara bütün bir istikbaldir!

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Cumhuriyet Halk Fırkası Zonguldak Vilâyeti idare heyeti Reisliğinden:

Zonguldak Vilâyeti merkezinde muhammen yetmiş bin lira bedeli keşifli mevcut projelerine göre yapılacak Halkevinin inşası 1 Temmuz 933 tarihinde pazarlık suretile ihalei kat'iyesi icra edileceğinden talip olanların müzayede ve münakasa ve ihale kanununa tevfikan depozito veya teminat akçelerile Zonguldak Halk Fırkası Reisliğine müracaat etmeleri ilân olunur. (4698)

(4043)

Ankara Nafıa Başmühendisliğinden:

Bedeli keşfi "83431„ lira "41„ kuruştan ibaret Ankara-Kızılcahamam yolu üzerinde "95„ menfez ile bir kısım şosa inşaatı 10/Temmuz/933 pazartesi günü saat 15 te ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Talipler şeraiti anlamak için her gün Başmühendisliğe müracaat edebilirler.

Münakasaya girmek için "6257„ buçuk liralık teminatı muvakkate makbuzunu, veya muteber bir bankanın kefalet mektubunu, Başmühendislikten alacakları ehliyeti fenniye vesikasını, Ticaret odası vesikası ve itibarı mali mektubunu teklif mektubuna leffetmeleri lâzımdır.

Münakasa ve ihale kanununun 10 uncu maddesine tevfikan hazırlıyacakları zarfları ihale gününe kadar Vilâyet Daimî encümeni Reisliğine vermeleri ilân olunur. (2746)

3. K. O. Satınalma Komisyonu ilânları

M. M. V. SA. AL. KOM. dan: Yerli fabrikalar mamulâtından 40,000 kilo çoraplık pamuk ipliği kapalı zarfla münakasaya konmuş tur. İhalesi 10 — Temmuz — 1933 pazartesi günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel Ankarada M. M. V. SA. AL. komisyonuna müracaatları. (3092) (2672)

* * *

M. M. V. SA. AL. KOM. dan: Yerli fabrikalar mamulâtından 15.000 kilo çoraplık yün ipliği kapalı zarfla münakasaya konmuş tur. İhalesi 29 haziran 933 perşembe günü saat 15 tedir. İsteklilerin nümune veşartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teminat ve teklif mektuplarile Ankarada M. M. V. SA. AL. KO. na müracaatları. (3083) (2574)

* * *

İzmir Mst. Mv. SA. AL. KOM. - dan: Kıt'alar hayvanatı ihtiyacı için 417,000 kilo kuru ot kapalı zarf la münakasaya konmuştur. İ - halesi 8 - Temmuz - 933 cumartesi günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve saatinden evvel İzmirde Mst. Mv. SA. KOM. na müraca - atları (3088), (2642).

* * *

M. M. V. SA. AL. KOM. dan: Yerli fabrikalar mamulâtından 31.000 kilo çoraplık yün ipliği kapalı zarfla münakasaya konmuş - tur. İhalesi 12 Temmuz 933 çar - şamba günü saat 15 tedir. İstekli - lerin nümune ve şartnamesini gör mek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden vvel teklif ve teminat mektupla - rile Ankarada M. M. V. SA. AL. komisyonuna müracaatları. (3101) (2712)

* * *

İzmir Mst. Mv. SA. AL. KOM. dan: İzmir Mst. Mv. Kıt'aları ihtiyacı için 145,200 kilo nu kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 1 Temmuz 933 cumartesi gü nü saat 16 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile İzmirde Mst. Mv. Sa-Al. KOM. nuna müracaatları. (3087) (2627)

* * *

İzmir Mst. Mv. Sa. Al. Ko. dan: Fırka merkez kıt'aları ihtiyacı için 85,815 kilo sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 26-Haziran-933 Pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplariyle İzmir kışlasında Mst. Mv. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (3077), (2514)

* * *

M. M. VE. SA. AL. KOM. dan: Yerli fabrikalar mamulâtından 65.000 metre kaputluk kumaş kapalı zarfla münakasaya konmuş - tur. İhalesi 3 temmuz 933 pazartesi günü saat 15 tedir. İsteklilerin nümune ve şartnamesini gör - mek üzere hergün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel Ankarada M. M. V. SA. AL. komisyonuna müracaatları. (3082) (2558)

SEYRİSEFAİN

Merkezi idaresi Galata köprübaşı B 2623
ŞubeA, Sirkeci Mühürdar zade Han 22640

Trabzon Postası
KARADENİZ
21 HAZİRAN ÇARŞAMBA
18 de Galata rıhtımından.
DönüşteTirebolu'ya da uğranılır

Izmir - Mersin - Postası
ÇANAKKALE
23 HAZIRAN CUMA 10 DA
Idare rıhtımından kalarlar.
(2833)

SADIKZADE Biraderler VAPURLARI
MERSİN POSTASI
inönü
VAPURU
21 Haziran 933 çarşamba günü, Sirkeci rıhtımından hareketle Izmir, Mersin, Iskenderun limanlarına hareket edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentalığa müracaat. Telefon: 22134. (4680)

ILAN

İktısat Vekâletinden alınan 25 — 5 — 932 tarih ve 2162 numaralı birinci sınıf muvakkat ruhsatnamesi yerine kaim olan 27 — 3 — 1933 tarih ve 2162 numaralı kati muafiyet ruhsatnamesi 1 — 11 — 1932 tarihinde İstanbul Altıncı Noterliğinde yazılan mukavele ile teşekkül edecek Kurtuluş İplik ve Mensucat Fabrikası limited şirketine devredilmiş ve bunu müteakip ruhsatname zayi olmuştur. Bu defa şirket resmen teşekkül etmiş olup ruhsatname şirket namına kaydile yenisi istihsal edileceğinden eskisinin hiç bir hükmü kalmadığı ilân olunur. (4689)

Kadının Samimî Hıfzıssıhhası

Samimî taharette yalnız su ve sabun kullanmak fennen kâfi değildir. Muzır mikropların tahribi ve taaffünün esaslı bir surette izalesi için her halde Alman makamatı sıhhiyesinin kontrolu tahtında istihzar olunan

„Lysol"
MARQUE DEPOSÉE

müstahzarını kullanmak lâzımdır. Sarî hastalıklar vukuunda ve haşaratı öldürmek için istimali de bilhassa şayanı tavsiyedir. Unvanı ticaretimizi hâmil olmıyan mümasil müstahzırları reddediniz. Fabrikatörleri: SCHUELKE & MAYR A. G. Hamburg
Umumî acentası: S. Jakoel Mahtumu, Istanbul.

YELKENCİ VAPURLARI
KARADENIZ POSTASI
Samsun
vapuru
22 Haziran Perşembe
günü akşamı Sirkeci'den hareketle (Zonguldak, inebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize)ye azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci Hanındaki acentalığına müracaat. Tel : 21515
(4697)

Fatih icra memurluğundan: İstanbulda Mahmutpaşada Kefeli han 29 No. Cezmi Muzaffer Beye 132 lira 62 kuruş itasına borçlu Mahmutpaşada 108 numarada ... Beye gönderilen ödeme emri ikametgâhının meçhuliyetine binaen tebliğ edilmemiş olduğundan borcu olan 132 lira 62 kuruşu masarifi icraiye ve muhakeme (5) gün zarfında tesviye eylemesi ve gene bu müddet zarfında mal beyanında bulunması bulunmadığı takdirde hapis ile tazyik kılınacağı mumaileyhin malûmu olmak üzere (10) gün müddetle ve ödeme emri mukamına kaim olmak üzere ilân olunur. (4758).

Sahibi: MEHMET ASIM
Neşriyat Müdürü: İ. SAFA
VAKIT Matbaası — İstanbul